VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 44 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, huhtik. 15 p. 1965 Thursday, April 15, 1965

Hirmutuulien jälkeen:

Tulvat nyt uhkaamassa USA:n keskilännellä

Chicago. — Pahoin ruhjoutuneet Yhdysvaltain keskilännen valtiot jotka palmusunnuntaina joutuivat pahimman pyörremyrskyn kohteeksi kuin mitä on ollut 40 vuoteen, valmistautuivat keskiviikkona vastaanottamaan uusia tuhoja tulvavesien taholta.

Sateitten ja jäitten paisuttama Mississippi-joki, jonka lämpöinen kevätilma oli herättänyt eloon, virtasi alajuoksuja kohden ennätysmäisissä tasoissa asettaen vaarana laiseen asemaan kymmeniä yhdyskuntia.

Punainen Risti arvioi, että 31,000 henkilöä oli tulvien vaikutuksen alaisena viidessä valtiossa — Minnesota, Wisconsin, Iowa, Pohjois-Dakota ja Illinois.

Suurimman tuhon kohteeksi oli joutunut Minnesota, missä hätätilannetyöläiset ja vapaaehtoiset työskentelivät vuorokaudet ympäri laajentaakseen ja korottaakseen patoja tulvavesien noustessa joka tunti.

St. Paulissa, Minnesotassa, jonka väkiluku on 350,000, liikelaitoksia ja kouluja oli suljettu ja liikenne oli melkein pysähdyksissä.

Tulvat ovat aiheuttaneet 11 kuolemantapausta, yli $20,000,000 omaisuusvahingon ja tuhansien perheiden poissiirron. Joen, jonka uskotaan saavuttavan tulvaharjanteen joko myöhään torstaina tai perjantaina, odotetaan lopullisesti pakoittavan 21,000 ihmistä pakenemaan kodeistaan St. Paulissa.

Rapainen Mississippi-joki tulvi St. Pauliin vaikkakin oli asetettu vaneerisia korokkeita. Keskikaupungilla olevan lentokentän kiitoradat olivat kuusi jalkaa vahvan veden peitossa.

Lähes kahdeksan jalkaa vettä täytti kaupungin rautatieaseman kellarin. Läheiset rahtipihat olivat kahden jalan vahvuisen vesimäärän peitossa ja rautatieliikenne oli täydellisesti pysähdyksissä.

Etelään ja länteen St. Paulin alueelta oli ryhdytty samanlaisiin toimenpiteisiin kun tulvavedet jatkoivat nousuaan. Mankatossa, joka suurelta osalta on veden alla, Punainen Risti oli pystyttänyt 1,000 makuusijaa erääseen koulun voimisteluhalliin patotyöläisiä varten.

★ ★ ★ ★ ★ ★

Yhdysvaltain hirmumyrskyjen uhriluku 255; vahinkoja $235m

Chicago. — Pelastustyöläiset jatkoivat vielä tiistaina tutkimuksia raunioissa kuudessa Yhdysvaltain keskiosan osavaltiossa etsien ruumiita ja todeten kuinka suuret ovat olleet omaisuusvahingot viime viikonvaiheessa tapahtuneiden hirmumyrskyjen jälkeen.

Tutkimuksissa oli todettu tiistai-iltaan mennessä, että Indianassa ja Ohiossa oli 249 ihmistä saanut surmansa, joiden lisäksi kuusi ihmistä oli kuollut viime lauantaina Conmaussa Arkansasissa.

Vielä eilisen mennessä ei ollut mitään virallista tietoa siitä kuinka monta ihmistä oli loukkaantunut, mutta Punaisen Ristin taholta arvioidaan, että näiden luku voi nousta 5,000:een. Samoin ei ole mitään tarkkaa tietoa siitä kuinka suuret ovat olleet omaisuusvahingot, mutta joidenkin arvioiden mukaan ne nousevat vähintään $235 miljoonaan, ehkä paljon suurempaankin lukuun.

Indianassa, missä vielä eilen ilmoitettiin olleen lukematon määrä ihmisiä kadoksissa, sanotaan kuolleen 141 henkilöä, Ohiossa 54, Michiganissa 44, Illinoisissa 7 ja Wisconsinissa 3.

Miltei kaikilla alueilla kyettiin jouduttamaan pelastusyrityksiä sen jälkeen kun saatiin sähkövoima palautetuksi ja yhteyslinjat toimintaan.

VIIME TIEDOT

Rooma. — Junaliikenne kautta Italian keskeytyi eilen rautatieläisten julistaessa 24 tunnin lakon juuri pääsiäispyhiä edeltäneenä vilkasliikkeisenä aikana. Lakko kutsuttiin valtion 180,000 rautatietyöläistä edustavien unioiden toimesta protestiksi sen johdosta, että pääministeri Aldo Moron hallitus oli luvannut ylimääräisiä hyvityksiä vain 2,000:lla transporttiministeriön palveluksessa olevalle henkilölle.

Jerusalem. — Eilen ilmoitettiin täällä, että Länsi-Saksan ja Israelin välillä oli kaikista aikaisemmista tiedoituksista huolimatta solmittu sopimus lähettiläiden vaihdosta ja diplomaattisten suhteiden aikaansaamisesta kahden maan välille.

Vapaus ei ilmesty lauantaina

Vapaus ei ilmesty lauantaina tk. 17 pnä koska perjantai tk 16 p on laillinen juhlapäivä. Seuraava Vapaus ilmestyy tiistaina tk. 20 päivänä.

Vierailukäynti Vancouverin vanhainkodissa

Vancouver. — Laitoksen täysihoitolaosastolla on nyt 56 henkilöä kaiken kaikkiaan täällä on noin 150 vanhempaa kansalaista, selitti miellyttävään tapaansa Vancouverin vanhainkodin, oikeammin Suomalaisen Lepokodin emäntä Mirjam Koskinen allekirjoittaneen vieraillessa yhdessä neljän muun sudburylaisen (Ida ja Oskar Männistön sekä Alina Eklundin ja Sofia Pöntiön) kanssa tässä kauniilla paikalla sijaitsevassa, nykyaikaisessa lepokodissa.

Vaikka emme voineetkaan ajan niukkuuden vuoksi viipyä lepokodissa läheskään niin pitkää aikaa kun olisimme halunneet, meillä oli kuitenkin tilaisuus käydä tervehtimässä joitakin siellä olevia kansalaisiamme ja samalla tutustua laitoksen "halpavuokraisten" asuntojen ja "täyshoitolaisten" rakennuksiin, sekä niiden nykyaikaisiin laitoksiin aina saunasta keittiöön ja asuntoyksikköihin asti.

Kaikkein ensimmäiseksi vierailimme ikinuorena pysyvän Olga Hauskan luona "halpahintaisten" asuinyksikköjen rakennuksessa, missä emäntämme tarjoili meille maukkaat pullakahvit.

Sen jälkeen saimme lausua sudburylaisten tervehdyksen mrs A. Savolalle, Manuel Northille, Gust Pollarille ja useille muille, joiden nimiä emme valitettavasti saaneet tietoomme.

Laitoksen asukkaat ovat yleisesti tyytyväisiä saamaansa palveluun, joskin toisinaan tahtoo aika tulla hieman pitkäksi kuten yksi melko elinvoimaiselta mieheltä vaikuttanut asukas selitti.

Valitamme sitä kun emme voineet tällä kertaa parhaalla tahdollakaan viettää siellä pitempää aikaa. — W. E.

GÖRINGIN SUOJATTI NATO:n ESIKUNTAPÄÄLLIKÖKSI

Berliini. — Tämän kuun 15 pnä tulee NATOn Keski-Euroopan ilmavoimien esikuntapäälliköksi länsisaksalainen kenraalimajuri Johann Steinhoff, ilmoittaa Die Welt in kirjeenvaihtaja Pariisista. Steinhoff sai siten haltuunsa yhden NATOn avainasemista Euroopassa. Tältä paikalta voi Stenhoff mm. vaikuttaa atomiaseiden käytön suunnitteluun ja johtoon.

Konservatiivien quebecilainen johtaja Leon Balcer on ollut jo pitemmän aikaa erimieltä puolueen kansallisen johtajan John Diefenbakerin kanssa. Viime viikolla Balcer ilmoitti, että hän ei enää suostu asettumaan konservatiivien ehdokkaaksi ja että hän siirtyy puolueettomaksi kansanedustajaksi. Quebecilais-kansallismielisenä hän on joutunut vastatustin jossain määrin brittiläismielisyyttä kannattavan Diefenbakerin kanssa, mistä syystä heidän tiensä ovat nyt eronneet.

Katollinen jäähalli Timminsin 100-vuotisprojektiksi

Ottawa. — Liittohallitus on hyväksynyt $161,212 maksavan luistinhallin rakentamisen 100-vuotisprojektiksi Timminsissä, tiedoitti satavuotiskomissio tiistaina.

Liittohallituksen toimesta maksettava osuus keinojäälaitteilla varustetun jäähallin rakentamisesta on $29,106.

Maakuntahallitus tulee antamaan yhtä suuren summan kuin liittohallitus tähän tarkoitukseen ja Ontarion yhdyskunta keskuksien lain puitteissa myönnetään $5,000. Timminsin osuus on $98,000.

12 vankeuteen kommunistisuudesta Etelä-Afrikassa

Johannesburg, Etelä-Afrikka. — Etelä-Afrikan oikeudessa tuomittiin tiistaina 12 valkoihoista henkilöä, joista puolet naisia, vuodesta viiteen vuoteen vaihteleviin vankeustuomioihin maan kommunismivastaisten lakien nojalla.

Näitä henkilöitä syytettiin kommunistipuolueen jäsenyyteen kuulumisesta, osallistumisesta kommunistipuolueen toimintaan ja kommunististen ajatuksien edistämisestä.

Yksi aikaisemmin tämän lain perusteella syytteeseen asetetuista, 56 vuoden ikäinen lainopillinen neuvonantaja Abraham Fischer, joka oli päästetty vapaaksi $14,000 takausta vastaan, hävisi viime tammikuussa.

Kun syytetyille oli luettu heidän tuomionsa he lauloivat Etelä-Afrikan kansallismielisten hymnin "Nkoski Sikelele Afrika" ja vaihtoivat puserretuin nyrkein osoitettuja tervehdyksiä oikeudenkäyntiä seuraamaan saapuneiden henkilöiden kanssa.

Alankomaissa uusi hallitus

Haag. — Kuningatar Julianan sihteeri ilmoitti tiistaina, että Jozef Calsille oli annettu tehtäväksi uuden hallituksen muodostaminen tuoden toiveita siitä, että kuusi viikkoa kestänyt Alankomaiden hallituskriisi tulee täten ratkaistuksi.

Mr Cals toimi aikaisemmin opetusministerinä.

Hallituskriisi johtui siitä, että syntyi erimielisyyttä siitä josko Hollannin televisiota sallittaisiin käyttää kaupallisiin tarkoituksiin.

Kuningatar ehdotti mr Calsille jotta hän ryhtyisi yrityksiin uuden hallituksen muodostamiseksi sen jälkeen kun pääministeri Victor Majinenin hallitus kaatui televisiokysymyksessä.

Tiistai-iltana ilmoitettiin, että mr Cals oli kutsunut neuvonpitoon ne 13 miestä, jotka hän oli nimittänyt uuteen kokoomushallitukseen. Samalla tiedotettiin, että kuningatar voinee järjestää näiden virkaan vannoutumisen seuraavana päivänä.

Kuuban nikkelituotanto nyt kansan käsissä

Aikaisemmat yhdysvaltalaiset omistajat uskoivat, että kuubalaiset eivät kykene saattamaan nikkeliteollisuutta tuotantoon

Havanna. — Kuuban sosialistisesta rakennustyöstä tilastoja pitävä komissio on sanonut, että Moan nikkelikaivostyöläiset Orienten maakunnassa ovat näyttäneet esimerkkiä siitä miten tulee toimia sosialistisen talouden ja Kuuban kansallistetun teollisuuden kehittämiseksi. Kaivos siirrettiin valtion omistukseen v. 1960 sen jälkeen kun sen yhdysvaltalainen omistaja Freeport Suphur-yhtiö kotiutti tekniikkonsa ja kuljetti pois koneistonsa protestoiden, että yhtiötä oli sen mielen mukaan verotettu kohtuuttomasti siitä, että sille oli myönnetty toimintaoikeudet. Kaivos on yksi maailman suurimmista nikkelin tuottajista.

Yhdysvaltalaisen yhtiön lähtiessä maasta Kuuban hallituksen edessä oli huomattavia vaikeuksia kun suunniteltiin kaivoksen uudelleen tuotantoon saattamista. Sen lisäksi, että yhdysvaltalaiset teknikot olivat lähteneet maasta kuubalaiset työläiset olivat hajaantuneet maan eri osiin, minkä lisäksi ei oltu vielä loppuun suoritettu uuden tuotantomenetelmän käytäntöön ottamista kaivoksella. Yhdysvaltalaisella taholla oltiin tällöin sitä mieltä, että kuubalaiset eivät mitenkään kykenisi saattamaan kaivosta tuotantoon.

Yhdysvaltalaisen yhtiön suunnitelmana oli kuljettaa nikkelimalmia Yhdysvaltoihin ja jalostaa se siellä.

Yhdysvaltalaiset kuitenkin pettyivät toiveissaan, sillä Neuvostoliitto riensi Kuuban apuun ja jo vuonna 1962 aloitettiin tuotanto uudelleen. Samana vuonna saatiin 10,341 tonnia nikkeliä ja kobolttia. Vuonna 1964 tavoitteeksi asetettiin 14,000 tonnia ja se saavutettiin joulukuun 26 päivään mennessä. Tuotantokustannuksia on kyetty vähentämään 4.4 prosentilla ja maailman nikkelikysynnän lisääntyessä jatkuvasti myyntihinta on kohonnut 79 senttiin pauna, eli 5 senttiä korkeammaksi kuin yhdysvaltalainen Freeport Sulphur-yhtiö oli luvannut kuubalaisesta nikkelistä.

Lainlaatijat äänestivät itselleen palkankorotuksen

Toronto. — Ontarion lainlaatijakunta hyväksyi tiistaina toisessa lukemisessa — ilman keskustelua ja soraääniä — ehdotuksen laiksi, minkä mukaan lainlaatijakunnan jäsenien palkkoja korotetaan $3,000:lla vuodessa, eli $8,000:iin.

Tämän lisäksi ulkopuolella Toronton asuvat lainlaatijat saavat matkakulujen ja muita menojaan varten nyt $4,000 vuodessa aikaisemman $2,000 asemesta ja Toronton alueella asuvat $3,000 vuodessa aikaisemman $2,000 asemesta. Täten lainlaatijain palkat, yhdessä matkakulukorvauksien kanssa, kohoavat $11,000—$12,000:iin vuodessa.

Mahdollista kolmatta lukemista odotetaan piakkoin.

CANADAN KOMMUNISTIT DIKTATUURIA VASTAAN

Brampton. — Kommunistipuolueen kansallisen tpk:n sihteeri Nelson Clarke sanoi täällä keskiviikkoiltana pitämässään puheessa, että Canadan kommunistipuolue ei hyväksy yksilöllistä eikä puolueen diktatuuria.

Hän sanoi Bramptonin juniori kauppakamarin (Jaycees) jäsenille, että kommunismi olisi tässä maassa canadalaista kommunismia perustuen se canadalaiseen demokraatiaan ja canadalaisiin traditsioihin. Hän sanoi ettei se olisi samanlaista kuin mitä on Neuvostoliitossa tai Kiinassa.

On perin vähän, hän lisäsi, vapaayritteliäisyyttä jälellä Canadassa. Täällä on suuremmassa määrin suuntausta monopolisointiin, mikä jättää yksilölle kovin vähän mahdollisuuksia tämän päivän yhteiskunnassa.

Mr. Clarke sanoi, että canadalaisen teollisuuden ulkomainen omistus on vakava pulma koska ulkomaiset yhtiöt toimivat yksinomaan voittojen tavoittelussa niiden ulkomaisille omistajille, eikä ne huomioi Canadan kansallista etua.

Hän sanoi, että kapitalismin ja kommunismin välisiä erimielisyyksiä ei voida selvittää sodalla koska ydinasesota ei ole ihmiskunnan etujen mukainen. Nämä erimielisyydet voidaan ratkaista vain taloudellisella alalla, siten että kumpi järjestelmä kykenee kehittämään parhaimmat elinehdot ja elintason.

Mr. Clarke sanoi, että tarvitaan suuria perusmuutoksia canadalaisessa yhteiskunnassa. Kommunistipuolueella ei ole vastauksia kaikkiin kysymyksiin, mutta canadalaisten tulisi tarkistaa kaikkien niiden ihmisten esityksiä jotka tavoittelevat yhteiskunnallisia muutoksia, mukaanlukien kommunistienkin.

YHTIÖIDEN VOITOT YHÄ UUTEEN ENNÄTYSTASOON

Elinkustannuksissa vähäistä nousua neljällä alueella Canadassa viime maaliskuun kuluessa

Ottawa. — Osakkeiden välittäjäyhtiö J. R. Timmins ilmoitti tällä viikolla, että Canadassa toimivat yhtiöt maksavat tämän vuoden ensimmäisen neljän kuukauden ajalta ennätysmääräisesti voittoa osakkeenomistajille. Kysymyksessä on peräti $373,632,808.

Firman antaman tiedotuksen mukaan canadalaiset yhtiöt ovat luvanneet jakaa osakkeenomistajilleen voitto-osinkoina ensimmäisen neljän kuukauden toiminnasta noin 15 prosenttia enemmän kuin vastaavalta ajalta viime vuonna.

Miltei kaikki teollisuusfirmat yleishyödylliset laitokset ja sijoitusyhtiöt ovat luvanneet maksaa osakkeenomistajilleen enemmän voitto-osinkoja huhtikuulta kuin viime vuoden vastaavalta ajalta. Vain jotkut kaivosyhtiöt ilmoittavat pienemmistä osakevoittojen jakamisesta.

Niiden yhtiöiden joukossa, jotka ovat ilmoittaneet lisääntyneistä voitoista ovat British American Oil, Canadian General Electric ja Consumers Gas.

KULUTUSTARVIKKEIDEN HINNOISSA NOUSUA

Ottawa. — Liittovaltion tilastotoimisto ilmoitti tällä viikolla, että neljässä niistä huomatuimmasta 10 canadalaisesta kaupungista, joista ilmoitetaan erikseen kulutustarvikkeiden hintojen noususta tai laskusta, oli tapahtunut hintojen nousua viime maaliskuun kuluessa.

Indeksiluku merkittiin nousseeksi .4 pisteellä Vancouverissa ja .2 pisteellä St. John'sissa, Newfoundlandissa, Saint John'issa, New Brunswickissa ja Winnipegissä.

Sask. puhelinsalakuuntelulain käsittelyä lykätty

Regina. — Saskatchewanin maakunnallinen oikeusministeri D. V. Heald ilmoitti tällä viikolla, että ehdotus laiksi, millä sallittaisiin maakunnan poliisilaitoksen ääninauhoittaa puhelinkeskusteluja oikeudenkäynneissä tarvittavia todistuksia varten, ei esitetäkään hyväksyttäväksi lainlaatijakunnassa tällä istuntokaudella, kuten oli aikaisemmin suunniteltu.

Oikeusministeri sanoi, että vaikka hänen mielestään ehdotus laiksi olisi hyvä, niin se merkitsisi kokonaan uutta käsitettä näissä oloissa, sillä itse tutkittava ei olisi sellaisissa tapauksissa tietoinen siitä, että häntä oltiin tutkimassa.

Mr. Heald sanoi, että asian lähempi käsittely on siirretty siinä mielessä, että siten voitaisiin järjestää enemmän aikaa sellaisille yhdistyksille kuin lakimiesten tutkia asiaa.

Kevät on vihdoinkin saapunut pitkän odotuksen jälkeen ja niinpä nuori Roger Caron Westfordista, Vermontista, on suorittamassa henkilökohtaista tutkimusta siitä miten vaahteran mahlaa kerätään ja valmistetaan siitä tälle mantereelle kuuluisuutta tuonutta siirappia.

Vähemmän miellyttävä pakina murhista

New York Times Service-uutistoimisto tiedoitti Saigonista, että eräs silta hävitettiin sekä kaksi tutka-asemaa Pohjois-Vietnamissa joutui uudelleen hyökkäyksen kohteeksi tiistaina kun yhdysvaltalaiset ja etelävietnamilaiset lentokoneet ryhtyivät jälleen tekemään pommituslentoja Pohjois-Vietnamia vastaan. Lentohyökkäykset, joihin osallistui yli 80 lentokonetta, olivat ensimmäiset mitä oli suoritettu kahteen päivään.

Samanaikaisesti, Yhdysvaltain Saigonissa olevan lähetystön taholta väitettiin, että luotettavista lähteistä on saatu tietää, jotta eräs Yhdysvaltain apuohjelman virkailija, Joseph W. Grainer, joka joutui viime elokuussa Vietkongin vangiksi oli heidän toimestaan tapettu tammik. 12 pnä.

Erillisessä lausunnossa lähetystö tuomitsi "mitä voimakkaimmin sanoin tämän nälän heikentämän, puolustuskyvyttömän ja aseettoman siviilihenkilön murhan."

Tästä murhasta sanotaan olevan kaksi silminnäkijää. Mutta siinä maapallon osassa suoritetaan murhia joka päivä ja niitä saa nähdä uutisfilmeissä. Näissä joukkomurhissa käytetään mitä uudenaikaisempia aseita, joita Yhdysvalloilla on tarjolla.

Ei ole tietenkään paikallaan, että tämän, tai minkään muunkaan lehden palstoilla puolustetaan murhia, tapahtuivatpa ne kuinka tahansa, eikä sellainen ole tarkoituskaan.

Mutta eikö se ole murha kun napalmpommeja pudotetaan lentokoneista ja nämä räjähtäessään levittävät palavaa nestettä ihmisiin, karjaan ja metsään? Oletteko koskaan olleet metsässä kun metsävalkea on riehunut, ja tuulen käännyttyä olette jääneet sen jalkoihin? Tuli saavuttaa teidät nopeammin kuin voitte juosta, kaadutte ja polttava kaasu ja savu täyttävät keuhkonne, vaatteet palaa päältänne, hiukset päästänne ja maa ympäriltänne. Ei siinä kauan kidu, sillä jos napalmpommi saa tehdä tehtävänsä niin kuolema saavuttaa muutamassa sekunnissa.

Ei niistä henkilöistä, jotka tällaisen tulikokeen lävitse joutuvat käymään Yhdysvaltain armosta, ole jäänyt montakaan lehden lukijaa. Jos ovat henkensä säilyttäneet niin parhaimmassa tapauksessa he joutuvat viettämään loppun elämänsä sokeina, pahojen palohaavojen peittäminä, tai menehtyvät verta ja mätää vuotaviin haavoihinsa, joihin ei useinkaan saada tarpeellista tai alkeellisintakaan lääkärin hoitoa.

Tällaisilla keinoilla länsimaista kapitalistista sivistystä viedään Kauko-Itään, Afrikkaan ja kaikkialle missä vain kansa haluaa itselleen parempia elämänehtoja, jotka heillä olisikin saatavissa omissa maissaan olevista luonnonresursseista.

Ja sitten puhutaan murhista. Eivätkö ne, jotka ovat kuolleet Ku Klux Klanin polttorovioilla, ole olleet ihmisiä? Eivätkö ne, jotka ovat menettäneet henkensä lakkotaisteluissa ole olleet ihmisiä? Eivät he ole kuolleet luonnollisella tavalla, heidät on murhattu ja vielä virkavallan tai sen suojaamien taholta.

Eivätkö ne miljoonat, jotka tapettiin ja ne kymmenet naiset jotka ristiinnaulittiin Kongossa vuosisadan vaihteessa olleet ihmisiä. Heidät murhattiin sen virkakoneiston taholta, joka oli myös saanut Yhdysvaltain hallituksen kannatuksen. Tästä joukkomurhasta Mark Twain kirjoitti "King Leopold's Soliloquy" (Kuningas Leopoldin yksinpuhelussa).

Tämän lehden lukiat yhtyvät niihin kansanjoukkoihin, jotka vaativat ja myös toivovat, että murhaaminen loppuisi. Ja tässä voisi Yhdysvallat ottaa ensisijan viemällä sotajoukkonsa pois Etelä-Vietnamista samoin myös kaikista muistakin maista.

Painostakaamme kaikin laillisin keinoin, että näin tehtäisiin. Kehoittakaamme hallitustamme täyttämään velvollisuutensa ihmiskuntaa kohtaan siten, että se vaatisi Yhdysvaltoja lopettamaan murhaavan sodan Vietnamissa ja myöntämään Vietnamin kansalle oikeuden päättää omista asioistaan.

Missä vain on mahdollista, yhtykäämme niihin mielenosoituksiin, joita järjestetään pääasiäispyhien aikana. Esittäkäämme vastalauseita kokouksissamme ja tilaisuuksissamme näinä pyhinä. Toimikaamme rauhan puolesta, murhia vastaan.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Tervetuloa Sudburyyn

Tämän viikonvaihteen aikana on täällä Sudburyssa, täkäläisten kansalaistemme "pääkaupungissa", Canadan Suomalaisen Järjestön kahdestoista näytelmäjuhla, johon saapuu osanottajia aina Port Arthurista ja Torontosta asti.

Toivottaessamme tälle mielenkiintoiselle näytelmäjuhlalle hyvää menestystä ja yleisökannatusta, meidän lehtemme Vapaus lausuu ulkopaikkakunnilta tänne tulevat näyttelijät, ohjaajat ja avustajat, sekä muut näytelmätaiteen ystävät sydämellisesti tervetulleiksi Sudburyyn.

Varsinkin ensi kertaa Sudburyyn tulevat vieraspaikkakuntalaiset voivat saada kaupungistamme hieman kylmän ja kolkon vaikutelman. Heille voi tulla mieleen sellainen ajatus, että jos me sudburylaiset emme välitä kasvullisuuden suojelemisesta kallioillamme, niin mahdollisesti me emme välitä ihmisistäkään.

Tosiasia on tietenkin tässäkin tarua kummempi. Sudburylaisilla ei ole mitään tekemistä lähiympäristön kasvullisuuden kärventämisestä. Päinvastoin sudburylaiset ovat tehneet kaiken voitavansa sen hyväksi, että ulkomaalaisten rahamiesten omistuksessa ja kontrollissa olevat nikkeliteollisuuslaitokset estäisivät tämän luontoemon kauniiden kasvojen turmelimisen, mutta tässä taistelussa ei ole vielä saatu toivottuja tuloksia vaikka tilanne onkin vähän parantunut. Syy on siinä, että ulkomaalaiset rahamiehet pitävät paljon tärkeämpänä satumaisen suurten voittojen kahmimista kuin väestön etuja ja luonnon säilyttämistä.

Me siis voimme vakuuttaa, että sudburylaisilla yleensä ja täkäläisillä kansalaisillamme erikoisesti, on aina vierailijoita kohtaan yhtä lämmin ja ystävällinen tunne kuin Sudburyn seudun kauniilla luonnolla on viehättävä vaikutuksensa kaikkialla siellä, missä sitä ei ole ihmiskäsin turmeltu.

Lehtemme toivottaa siis vielä uudelleen CSJ:n XII näytelmäjuhlalle hyvää onnea ja menestystä, sekä lausuu vieraspaikkakuntalaiset sydämellisesti tervetulleiksi Sudburyyn.

Tekoja puheitten katteeksi

Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnsonin Baltimoressa viikko sitten antama lausunto, että Washington on lopulta tullut siihen johtopäätökseen, jotta Vietnamin sota pitäisi saada jotenkin lopetetuksi on luonnollisesti tervehdittävä merkki järkiintymisen oireesta.

Mutta presidentti Johnsonin puheet Yhdysvaltain hallituksen "rauhantahdosta" saisivat paljon paremman kaikupohjan niin täällä Canadassa kuin muissakin maissa jos näiden "hyvien puheiden" katteeksi saataisiin käytännöllisiä tekoja Yhdysvaltain hyökkäyssodan lopettamiseksi.

Tosiasia nimittäin on, että Yhdysvaltain imperialismin puheet "rauhasta" ja "vapaudesta" ovat vuosikausia olleet huutavan suuressa ristiriidassa niiden hyökkäysluontoisten tekojen kanssa, joiden perimmäisenä tavoitteena on kansallisten vapausliikkeiden tukahduttaminen siirtomaaorjuudesta hiljan vapautuneissa tai vasta vapautumaan pyrkineissä maissa ja USAn sotilasmahdin strategisten asemien lujittaminen kautta maailman.

Ei siis ole syytä ihmetellä vaikka esimerkiksi Pohjois-Vietnam on suhtautunut vissein varauksin presidentti Johnsonin Baltimoren puheeseen nimenomaan siksi kun yhdysvaltalaiset lentokoneet pommittivat Pohjois-Vietnamin alueita jo ennen kuin muste oli kuivunut presidentti Johnsonin lukeman puheen tekstistä.

Sen lisäksi on syytä muistaa, että Vietnamin sodan lopettamisen perusehtona on se, jotta Yhdysvallat lopettaa siellä hyökkäyssotansa. Tosiasia nimittäin on, että Vietnamin tilanne on sellainen vaarapesä, minä se tänä päivänä tunnetaan, nimenomaan siksi kun Yhdysvallat on sekaantunut kansainvälisiä sopimuksia julkeasti rikkoen Vietnamin sisäisiin asioihin.

Yhdysvalloilla ei ole tässä yhteydessä minkäänlaista oikeutta puhua toisen osapuolen oletetuista tai väitetyistä "rikkoumuksista", sillä Washingtonilla ei ole sen paremmin kansainvälisten lakien kuin yleisten menettelytapojen ja moraalikäsitteidenkään perusteella minkäänlaista oikeutta sekaantua Vietnamin asioihin.

Yhdysvaltain imperialismi ei tiettävästi ole koskaan tykännyt v. 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen määritelmistä, minkä perusteella Vietnamista olisi tullut v. 1956 pidettäväksi määrättyjen vaalien pohjalla itsenäinen ja linjoittumaton maa, minne ei mikään ulkovalta saa asevoimiaan lähettää. Tästä johtuu, että USA oli Geneven konferenssiin osallistuneista valloista ainoa maa, mikä ei allekirjoittanut tätä sopimusta. Mutta Yhdysvaltain silloinen alivaltiosihteeri kirjoitti Genevessä hallituksensa valtuuttamana "erillisjulistuksen", minkä perusteella Yhdysvallatkin sitoutui siihen, ettei jenkkisotavoimia lähetetä Vietnamiin. Samalla kertaa USAn hallitus antoi hyväksymisensä Geneven sopimuksen määritelmälle, jonka mukaan Vietnamin vaalit piti suoritettamaan niin, että maa olisi yhdistynyt linjoittumattoman ulkopolitiikan perusteella.

Geneven sopimus on siis kansainvälisesti hyväksytty asiakirja, millä on kansainvälisesti lain voima ja merkitys.

Ja juuri tätä sopimusta on Yhdysvallat rikkonut estäessään ensin tähän asti vaalien pidon Vietnamissa ja lähettäessään sinne asevoimiaan.

Luonnollisesti voidaan ajatella, että rauhaarakastavat kansat ja valtiot voivat hyväntahtoisuudessaan menetellä niin, että USA voi vapautua mahdollisimman kivuttomasti omatekoisesta loukostaan. Mutta tosiasiat ovat kuitenkin äärettömän itsepintaisia ja tosiasiana pysyy, jotta Vietnamin ongelmien rauhanomaisen ratkaisun perustana on se, että Yhdysvallat lopettaa siellä sotatoimensa ja tuottaa sotavoimansa sieltä pois. Sitä vaatii ja toivoo muiden maiden ja kansojen yhteydessä myös Canadan kansan enemmistö.

SUOMEN UUTISIA

Toiminnanjohtaja Tauri Aaltio New Yorkiin

Suomi-Seurasta Helsingistä tiedotetaan, että seuran toiminnanjohtaja Tauri Aaltio saapuu New Yorkiin kuluvan huhtikuun 27 päivänä noin viikon kestävälle vierailulle sen johdosta, että Suomi-Seuran järjestämän siirtolaisten nimikeräyksen keräysaika päättyy huhtikuun lopussa. Keräysaikaa on vielä jäljellä parisen viikkoa ja kuun vaihteessa odotetaan useimpien listojen palaavan määräpaikkoihinsa, jolloin toiminnanjohtaja Aaltio on New Yorkissa saamassa ensivaikutelmat keräyksen tuloksesta. Nyt kaikki loppukiriin. Lyhyessäkin ajassa ehtii saada paljon aikaan.

Entisen suurlähettilään Artturi Lehtisen lausunto nimikeräyksestä

Suomi-Seura on tehnyt kaksi erittäin tärkeätä ja kauaskantoista aloitetta: luettelon kerääminen Yhdysvaltoihin ja Kanadaan siirtyneistä suomalaisista ja heidän elossaolevista jälkeläisistään sekä muistomerkin pystyttäminen siirtolaisille Suomeen.

Elettyäni 17 vuotta Yhdysvalloissa ja Kanadassa ja tavattuani tuhansia suomalaisia koko suuren mantereen kaikissa osissa olen todennut sen lämpimän mielenkiinnon ja myötätunnon, jota siirtolaiset ja heidän jälkiläisensä ovat tunteneet vanhaa kotimaata kohtaan. He ovat tunteneet, että heidänkin suonissaan virtaa sitkeän, sisukkaan ja kovissa kohtaloissa karaistuneen suomalaisen heimon verta.

Kun nyt kerätään Suomesta Yhdysvaltoihin ja Kanadaan siirtyneiden suomalaisten ja heidän jälkeläistensä nimiä, niin pitäisin itsestään selvänä, että jokainen on innokkaasti asiassa mukana. Vaivannäkö jokaisen yksityisen kohdalta on vähäinen, mutta kaikkien työn tuloksena tulee olemaan suurenmoinen suoritus: Suomen valtionarkiston luettelo niistä suomalaisista ja heidän jälkeläististään, jotka sisullaan ja tarmollaan ovat luoneet itselleen tulevaisuuden suurella mantereella valtameren takana ja antaneet suomalaisen panoksen Pohjois-Amerikan valtavasti kehittyvään kulttuuriin. Tällaisen luettelon olemassaolosta tulevat jälkipolvet olemaan kiitollisia, sillä yhä useammat ja useammat ihmiset tuntevat kiinnostusta omiin sukujuuriinsa ja tällaisen luettelon olemassaolo tarjoaa Pohjois-Amerikan suomalaisten jälkeläisille useissa tapauksissa mahdollisuuden Suomen kirkonkirjojen välityksellä tutustua sukunsa jäseniin vuosisatoja taaksepäin.

Muistomerkin pystyttäminen Suomessa siirtolaisille, sille kansanliikkeelle, jollei ole vertaa kansamme historiassa ja jonka ansiosta sadattuhannet Suomen heimon jäsenet ovat olleet rakentamassa uutta mannerta siksi, mitä se tänä päivänä on, on ensisijassa Suomen kansan tehtävä, mutta siirtolaisille ja heidän lapsilleenkin on tahdottu antaa tilaisuus — jos he sitä haluavat — olla tätä hanketta tukemassa. Rahan keräys tähän tarkoitukseen näyttää herättäneen arvostelua siirtolaisten keskuudessa. Toivottavasti kuitenkin nekin, jotka eivät pidä rahankeräystä tähän tarkoitukseen siirtolaisilta asiallisena, antavat tietonsa vain nimikeräykseen ja sallivat kaikin mokomin niiden osallistua myös rahankeräykseen, jotka haluavat sillä tavalla olla mukana pysyttämässä siirtolaisten muistomerkkiä Suomeen.

Sydämellisesti tervehtien kaikkia Yhdysvalloissa ja Kanadassa asuvia suomalaisia toivon ja uskon, että nämä Suomi-Seuran tärkeät ja kauaskantoiset aloitteet löytävät uudella mantereella sen vastakaiun, minkä ne niin täysin ansaitsevat ja että varsinkin saadaan aikaan niin täydellinen luettelo kuin suinkin siirtolaisista ja heidän elossaolevista jälkeläisistään. Keräysaika on loppumassa, nyt on syytä toimia, "panna töpinäksi", kuten olemme Suomessa tottuneet sanomaan.

Artturi Lehtinen
Ent. Suomen pääkonsuli
New Yorkissa,
suurlähettiläs Ottawassa

Maailman suuri lautta-alus suomalaisella laivayhtiölle

Perjantaina 8.4 allekirjoitettiin Helsingissä Suomen Höyrylaiva Osakeyhtön ja Wärtsilä-Yhtymän välillä sopimus Hietalahden telakalla rakennettavasta uudesta auto- ja matkustajalautasta.

Uudesta lautasta tulee tähän mennessä lajissaan maailman suurin. Samalla se on oleva suurin ja nopein sekä ensimmäinen vakaimilla varustettu matkustaja-alus säännöllisessä liikenteessä Itämerellä. Alus asetetaan liikennöimään Helsinki — Kööpenhamina — Travemundwe-linjalla toukokuussa 1967.

Uudesta lautasta tulee 152,9 metrin pituinen ja 19,5 metrin levyinen. Koneteho tulee olemaan 16,000 hevosvoimaa ja matkanopeus 22 solmua. Aluksessa on tilaa yli 700 matkustajalle ja yli 300 henkilöautolle. (US)

ARTTURI LEHTINEN

Asevelvollisten lomautuslaki hyväksyttiin

Asevelvollisten lomautuslaki, joka liittyy valtion menojen säästämistoimenpiteisiin, hyväksyttiin tiistaina 6.4 eduskunnan kolmannessa käsittelyssä äänin 150—29 kahden edustajan äänestäessä tyhjää ja 18 ollessa poissa äänestystilaisuudesta. Tasavallan presidentti vahvisti lain seuraavana päivänä pidetyssä presidentin esittelyssä.

Hyväksytty laki merkitsee kuukauden lomaa noin 50,000 tämän vuoden asevelvolliselle ja puolustusministeriön menoihin suunnilleen 7,1 milj. markan säästöä. Ensimmäinen asevelvolliserä, jota uusi laki koskee, pääsi siviiliin jo 10.4 (Mk)

Maailman turuilta

ALKOHOLISTIN KURJUUTTA

Olutta juovasta koirasta Lontoon East Endissä on tullut alkoholisti, sanoivat eläinlääkärit viime viikolla.

Unisen näköinen, sekarotuinen Patsy on säännöllisesti juonut neljä pintiä (noin 2,3 litraa) olutta päivässä. Nyt se on kuitenkin saanut määräyksen pienentää olutannostaan.

Kukaan ei tiedä, miten Patsy aloitti. Nykyään se seisoo kärsimättömänä joka päivä kantapaikkansa edessä odottamassa avaamista.

Patsyn omistaja, rouva Mary Shannon sanoi, että Patsyn krapula on aina niin hirvittävä, että sen on saatava kaksi aspirinia päästäkseen normaaliin kuntoon.

— Sen on ehdottomasti loputtava. Mitä naapurit ajattelevat, sanoi rouva Shannon.

Patsy haukkuu edelleen olutannostaan kantapaikassaan, mutta asiakkaita on pyydetty vähentämään sen annosta yhteen pintiin päivässä.

Eläinlääkäri on määrännyt joitakin tabletteja vähentääkseen sen olutenjanoa.

Onnistunut kokous Sointulassa

Sointula. — Kiittäen saaren uranuurtajien, eli esiraivajien hyvää työtä ja heidän työnsä tuloksia, Vapauden toimittaja W. Eklund sanoi CSJ:n täkäläisen osaston haalilla keskiviikkona, huhtik. 6 pnä pidetyssä hyvin onnistuneessa kokouksessa, että "nykyinen sukupolvi jatkaa tätä raivaus- ja rakennustyötä aivan yhtä kunniakkaasti uusissa olosuhteissa."

"Uranuurtajat voittivat aikanaan miltei ylipääsemättömiä vaikeuksia, mutta vaikeita ja monisärmäisiä pulmia on jo ratkaistu nykyisenkin sukupolven aikana, jonka työn tulokset tulevat edelleen viemään edistystä eteenpäin", selitti hän edelleen.

Eklund käsitteli puheessaan maailman nykyhetken kysymyksiä yleensä sekä erikoisesti CSJn ja Vapauslehden asioita.

Puheen päätyttyä tehtiin Eklundille useita kysymyksiä, joihin hän antoi auliisti suorasukaisia vastauksia.

Haalin avara alasali täyttyi kansasta miltei viimeistä sijaa myöten, ollen mukana myös sudburylaisia "turisteja": Ida ja Oskar Männistö, sekä Sofia Pöntiö ja Alina Eklund.

Osaston uutterat emännät tarjosivat ilmaiseksi hyvät kahvit, leivosja voileipien kera kaikille kokousvieraille.

Toronton naistenkerho avustaa Afrikan lapsia

Toronto. — Kansainvälinen yhteistyön vuosi velvoittaa meitä avustamaan ja ystävyydellä muistamaan vähempiosaisia kansoja. Niinpä mekin puolestamme olemme olemme päättäneet avustaa Afrikan maita Malia ja Kenyaa ja tämän eteen olemme järjestäneet sauna paartit Lampsalle, 19 Euphrasia lauantaina 24 päivä. Paikan löytää Dufferin, Lawrence alueelta. Saunominen alkaa jo heti puolelta päivää ja jatkuu niin kauan kuin halutaan. Kiitämme Helen ja Henry Lampsaa, kun ovat tämän tilaisuuden meille järjestäneet. Siis tervetuloa saunomaan, seurustelemaan ja kahville ja samalla auttamaan tätä hyvää asiaa. — H. T.

Sprucedalen kuulumisia

Sprucedale. — Täältä ei ole pitkään aikaan ollut mitään Vapauden palstoilla, mutta kyllä meitä on täällä silti joitakin vielä elossa. Täällä on viime aikoina kuolema aika usein vieraillut suomalaisten keskuudessa. Vähän yli kahden vuoden aikana on yhdeksän miestä poistunut joukostamme. Näistä neljä oli Vapauden tilaajaa. Maaliskuun lopuilla kuoli Antti Hietanen 86-vuoden ikäisenä ja tk. 9 pnä kuoli Frank Tiiket.

Ne elossa olevat suomalaiset, jotka tänne asettuivat 30-luvulla ovat jo vanhoja ihmisiä. Heidän lapsensa ovat muuttaneet toisille paikkakunnille tai sitten ovat täällä menneet toisista kansallisuuksista olevien kanssa naimisiin, joten he eivät enää edes lue suomalaisia lehtiä.

Täällä on ollut paljon lunta, mutta näyttää se menevän niinkuin muinakin keväinä. Päällystämättömät tiet ovat huonossa kunnossa. — L. K.

Havaintoja Floridasta

Toronto. — Kävimme lyhyellä vierailukäynnillä Lake Worthissa, Lantanassa, Delroy Beachillä ja Tarpon Springsillä tapaamassa jo vuosikymmeniä tuntemiamme tovereita ja ystäviä ja samalla matkalla teimme uusia miellyttäviä tuttavuuksia.

Tahdomme kiittää siitä suuresta vieraanvaraisuudesta, jonka saimme osaksemme tällä matkalla.

Ilmat olivat melko suotuisat, joten olomme siellä oli viihtyisä.

Floridan kauneudesta on kirjoitettu paljon ja siitä on otettu tuhansia valokuvia. Sen minkä kaikkivoipa työ on luonut, on todella kaunista kunnia ihmistyölle!) vaan varsinainen koskematon luonto näin pohjoisesta sinne menneen silmään on perin surkea nähtävyys niin Floridassa kuin muissakin etelävaltioissa, joidenka kautta joutuu kulkemaan.

Olisi toivottavaa, että valokuvaajat ja kirjoittajat joskus kuvaisivat ja kirjoittaisivat niistä erinäisistä nähtävyyksistä, joita on matkanvarrella, kuten ränsistyneet mökit ja repaleiset lapsilaumat niiden ympärillä. Näin kuvaamalla rikkauden ja loiston keskellä olevan puutteen ja kurjuuden saataisiin todellinen kuva Amerikasta.

Tapaamamme suomalaiset olivat kaikki hyvin toimeentulevia ja heillä oli kauniit kodit. Läheisemmin tutustumatta elämään yleisesti se vaikutti huolettomalta, niinkuin olisi kokonaan unhoitettu ne ajat jolloin "otsa hiessä" ansaittiin leipä.

On todella ilahduttavaa nähdä, että työläisvanhuksilla on elämänhuolista vapaa iltapäivä ja että he osaavat nauttia siitä täysin siemauksin. Kuitenkin olisi vieläkin hauskempi nähdä, jos nämä iltapäivän lapset kiinnittäisivät huomiota elämän vakavuuteen — niihin ristiriitoihin, jotka vallitsevat maailmassa ja ovat uhkana kaiken hävittämiseen. Uskomme, että vähäinenkin toiminta ihmiskuntamme onnen ja hyvinvoinnin saavuttamiseksi toisi varmaan suuremman tyydytyksen elämään, kuin pelkkä eläminen polkantahdissa.

Ei Floridan palmurannat, etelän lämmin aurinko ja Golf-virran lämpimät tuulahdukset ole sentään kaikkia kansalaisiamme tuudittaneet tyytyväisyyden ja huolettomuuden ihanaan uneen.

Siellä on toimiva ja ikävuosistaan huolimatta reipas joukko, joka on vuosikymmeniä toiminut Amerikan ja Canadan suomalaisissa työväenjärjestöissä ja oppinut niissä kulttuuritoiminnan ohessa tuntemaan yhteiskunnassa vallitsevat ristiriidat ja epäkohdat ja toiminut niiden poistamiseksi, jotta koko ihmiskunta voisi elää onnellista elämää turvassa hävitykseltä. — T. ja A. N.

FESTIVAALISTA JA TULEVISTA RIENNOISTA

Toronto. — Näyttelijämme ovat kovalla kiireellä tehneet työtä saadakseen näytelmäfestivaalissa esitettävät näytelmät kilpakuntoon. Tekisi mieli sanoa, että Toronton näyttelijät voittavat juhlissa, vaan sanon kuitenkin että onnea juhlille. Voin lisätä että he olivat mainiossa kunnossa sunnuntaina, huhtik. 11 pnä ja uskon että te tulette olemaan hämmästyksellä lyötyjä näytelmäjuhlissa, puhukaa ensin . . .

Auttakaapa Afrikan lapsia kun toiset lyövät. Toimen naiset järjestävät "saunapaartit" lasten hyväksi lauantaina tk. 24 pnä jälkeen klo 12 päivällä Helen ja Henry Lämpsällä 19 Euphrasia Dr., Toronto 19.

Finlandia-kuoron kevät konserttiin on erikois kutsu kaikille. Tämä konsertti on huhtik. 25 pnä alkaen klo 3 ip. Ohjelmaa on niin paljon ja erikoisen hyvää, että sitä ei voi sanoin kuvata. Kaikkein parhainta on että silloin kaikki he jotka tämän sanan saavat menevät haalille, sillä kyllä kannattaa. Tämä tilaisuus onkin kuulema viimeinen mitä pidetään haalilla tänä keväänä. Toiminta muuttuu Tarmolaan.

Lauantaina, huhtik. 17 pnä on "Easter March for Peace". Kokoonnutaan hallitustalon edustalle, Queen's Parkissa, kello 1.30 ip. Sieltä marssitaan kaupungintalolle, jossa esiintyy useita puhujia Vietnamin rauhankysymyksestä tunnuksella: sovinto. — J. N.

Sitä ja tätä

IKÄVÄ JUTTU

— Kuinka hänen kavalluksensa keksittiin niin pian?

—Hänen uudessa huoneustossaan ei ollut avotakkaa.

HARKITTAVAA

— Eikö kauniiden naisten pitäisi maksaa enemmän veroja. Heillähän on niin paljon edullisia mahdollisuuksia ulkonäkönsä ansiosta.

ROUVAT KESKENÄÄN

— Kylläpä pastorskalla on kauniita nappeja. Mieheni päällystakissa on samanlaisia.

— Nämä on saatu kolehtihaavista.

VÄÄRINKÄSITYS

— Mitä hän tarkoitti sanoessaan, että on valittava rahat tai henki?

— Hänellä on kaksi kosijaa. Toinen on pankinjohtaja ja toinen lääkäri.

PÄIVÄN PAKINA

ISOÄITI "TAISTELEE" UNIOA VASTAAN

"Tiedän että olet tullut tapaamaan minua. Ja sinä et saa minua jäseneksi. Mutta tule nyt kuitenkin sisälle. Sinä haluat puhua työosastosi järjestämisestä. Sinä haluat tietää miksi minä en ole liittynyt unioon. Sinä haluat minun nimikirjoitukseni sinulla olevaan UE:n jäsenhakemuskorttiin ja minun dollarini Ontarion työsuhdelautakunnalle.

"No, älä nyt vain seiso siinä. vaan tule sisään.

"Kyllä minä sinut tunnen, Jack Turner. Ja kyllä minä tiedän miksi he sinut lähettivät tänne. Siksi kun oltiin yhdessä hätäapurahastolla. Ja me riitelimme hätäapuvirkailijan kanssa yhdessä Muistatko? Se oli 30-luvulla. Muistatko kuinka he antoivat meille hätäapua? Niinkuin olisimme olleet koiria! Ja kuinka me estimme heidät häätämästä ihmisiä heidän kodeistaan? Ja minä olin ihan etujoukossa? Huutamassa ulosottomiehille?

"Sinä haluat tietää miksi en ole yhtynyt sinun UE:iin?

"No, minä olen väsynyt, Jack. Olen yli 64 vuotta vanha. Minä joudun eläkkeelle muutamassa kuukaudessa. Minulla on työ — ei se mikään häävinen ole — mutta kuitenkin se on työmaa. Ja eläke on tulossa. Miksi minun pitäisi saattaa kaikki tämä vaaranalaiseksi sinun uniosi takia?

"Kyllä minä tiedän, kyllä. Sinä tulet sanomaan, että jokainen kortti auttaa. Teillä on loppukirin aika ja te tarvitsette minun korttini ja dollarini. Mutta olen väsynyt, Jack. Olen väsynyt taistelemisesta. Olen tehnyt sitä koko elämäni.

"Muistatko sinä niitä aikoja kun levitimme lentolehtisiä, joissa kehoitettiin työläisiä järjestymään? Ja sitten kun CIO tuli kesäkuussa 1936. Muistatko kuinka silmämme olivat kirkkaat? Aikomuksemme oli järjestää työväenluokka kokonaisuudessaan. Joka aamu ennen työhön menoa levitimme lentolehtisiä. Asetimme työmaamme vaaranalaiseksi.

"Ne olivat vasta aikoja, Jack. Kello kuuden aikaan aamulla lentolehtisiä, sitten kokouksia, jotka kestivät yli puolen yön. Siinä ei saanut viikonloppuja itselleen. Se oli sitä aikaa kun aloimme järjestää niitä jättiläisiä — Stelco Westinghouse, Gutta Percha, General Electric, General Motors Ford.

"Sitten tuli sota, Jack.

"Se on niin selvästi mielessäni ikäänkuin se olisi tapahtunut eilen kun sinut vangittiin lakon järjestämisestä, Jack Turner. Sinä ja Davey Wallace ja Harry Peace ja Andy Hearty — teitä oli kaikkiaan kahdeksan Ward-kadun CGE:stä ja kuusi Davenportilta — muistatko?

"Ja sitten he pidättivät työväen johtajia ja sulloivat heidät pidätysleireille. Muistatko sinä sitä? Ikäänkuin sen voisi unhoittaa!

"Ja muistatko sinä kun heidät vapaudettiin vähän myöhemmin? Kuinka me silloin hurrasimme? — koska he tiesivät ja me tiesimme, että työtätekevät jatkaisivat järjestäytymistä.

"Mutta minä en liity sinun unioosi. Vanhalla naisella on hänen muistonsa, mutta olen sanonut itselleni, että: "Ei koskaan enää. Se saa loppua minun puolestani. Olen väsynyt! Elän vain itseäni varten. Otan kaiken rauhallisesti. Olen käynyt Skotlannissakin. Menin Clydesidessakin käymään.

"Union miehiä! Mitä nämä poikaset tietävät työväenliikkeestä? Minä olin lakkovahdissa lastenvaunuissani — vanhassa maassa. Kaikki minun sukulaiseni olivat union ihmisiä. Meidän väkemme se oli joka rakensi uniot. He rakensivat työväen puolueen. Brittiläisen työväenliikkeen eräät parhaat taistelijat tulivat minun kotikaupungistani.

"Mutta minä en voi liittyä sinun unioosi — sillä en voisi olla vain jäsenenä. En minä voi sille mitään. Työväenliike on niin suuri osa minusta — ja minä rakastan sitä — että se väsyttää minut. Ihan täydellisesti. Ja joka kerta kun se tulee eteeni, minä sanon: "Ei koskaan enää. Olen liian vanha. Olen tehnyt osuuteni!

"Muistatko vuoden '46 lakot? Muistatko sinä ne lakkovahdit? 150,000 canadalaista työläistä lakossa! Muistatko sinä ne ajat? 'Menetettiin neljä ja puoli miljoonaa työpäivää', he sanoivat.

"Silloin me voitimme ne työlait — 40-tuntisen työviikon — palkan, jolla voitiin tulla toimeen. Muistatko kuinka he pilkkasivat meitä? Kutsuivat meitä punaisiksi? Moskovan agenteiksi? Vieläpä pääministeri Hepburn järjesti husaarinsa särkeäkseen työväenliikkeen? Niin monet sanoivat: 'Ette tule voittamaan.' Mutta me voitimme, John Turner!

"Ja sinä tiedät että se on erikoisen vaikea naiselle. Sillä meitä on niin kovin vähän miesten joukossa. On niin monta paikkaa mihin nainen ei voi mennä. Minä vein sylilapseni lakkovahtiin. Tein voileipiä niin että lopuksi minä olin itsekin voileivän näköinen. En tiedä kuinka monta tynnyriä kahvia olen kaatanut lakossa oleville kunnon naisille ja miehille.

"Älä ollenkaan vedä esiin sitä UE:n korttia. Kyllä minä tiedän. Olen nähnyt sen ennenkin. Minä en halua sitä.

"Tässä, katsopas nyt, minä olen repinyt sen pieniksi kappaleiksi. Minun pitää vihata unioa pysyäkseni siitä erillään. Minä pelkään sitä. Minä pelkään työmaani, eläkkeeni puolesta, 64-vuotisen ikäni takia.

"No, älä ole niin surullinen, kyllä sinä saat toisia liittymään. En tiedä mistä sinä saat voimasi pystyäksesi jatkamaan. Mutta kyllä sinä toisia saat yhtymään. Uusia lapsia syntyy joka minuutti. Väestölisäys nimittäin. Lastenlapsia kuorma-autottain.

"Kuinka monta lapsenlasta sinulla on, Jack? Kahdeksan? No, meillä on enemmän, meillä on yhdeksän. Yhdeksän mitä herttaisinta kullan murua. Ja tytöt ovat aivan minun näköisiä. Kuuden vuotias sanoo: 'Minulta putosi kakti hammatta.'

"Kun minä ajattelen että nämä pikku tipuset menevät ulos raakaan maailmaan, missä on automaatio, tietokoneet ja kybernaatio — katsoppas — minä lausuin sen oikein. Se on uusi maailma — eikä ole unioita tarpeeksi.

"Ja kun näen nuo monopolistit — nuo sotien synnyttäjät — ne ahneet — ihmissyöjät — ja viattomat lapsenlapseni — niin vereni kiehuu.

"Tietysti he tulevat tarvitsemaan unioita. He tarvitsevat hyvät uniot.

"Katsos, Jack, en voi mitään sille. Kun ajattelen lapsenlapsiani niin minä pehmenen ihan kauttaaltani.

"Toivon että sinulla on toinen kortti. Sinulla on? Hyvä. Kukaan ei olisi saanut puhuttua minua kirjautumaan unioon. Mutta koska sinä nyt kerran tulit, niin olen puhunut itseni unioon. Minä ja lapsenlapseni. En sisäänkirjoita itseni vuoksi vaan heidän vuokseen.

"No tässä on nyt se kortti. Ja odota hetkinen. Tässä on dollari.

"Ehkä 64-vuotias ei ole vielä liian vanha, on vielä paljon elämistä edessä. Ja paljon taistelemista." — Repka.

Urheilua

Simpson ME-tulokseen 5,000 metrillä

Tampere. — Britannia otti selvän 15 pisteen johdon Suomea vastaan Tampereen Jäähallissa viime lauantaina alkaneessa ensimmäisessä täällä käytävässä sisäratamaaottelussa. Päivän kohokohta oli 5,000 metrin juoksu, jonka Britannian Alan Simpson voitti komealla ajalla 13.58,4. Tulos on epävirallinen ME. Myös toinen vieraista Derek Green alitti 14 minuutin rajan.

Positiivisin suomalaisyllätys oli Henrik Hellen, joka tuloksella 201 löi hiljattain 208 hypänneen Gordon Millerin, joka nyt sai tyytyä toiseen tilaan samalla tuloksella kuin Hellen.

MAAOTTELUN TULOSSATOA

60 jaardia: 1) Barry Kelly, E 6,2, David Dear E 6,3, 3) Aarno Musku S 6,4, 4) Jorma Ehrström S 6,6.

800 metriä: 1) John Whetton E 1.49,7, 2) Peter Meacham E 1.50,7, 3) Erkki Oikarinen S 1.52,9 4) Keijo Ceder 1.55,1.

Korkeus: 1) Henrik Hellen S 201, 2) Gordon Miller E 201, 3) Crawford Fairbrother E 195, 4) Antero Aarnio S 190.

5,000 metriä: 1) Alan Simpson E 13.58,4 (epävirallinen sisäratojen ME) 2) Derek Graham E 13.59,8, 3) Tapani Häkkinen S 14.33,6, 4) Pentti Rummakko S 14.496.

Pituus 1) Fred Alsope E 760, 2) Reijo Toivonen S 747, 3) Olli-Pekka Hartikainen E 734, 4) Peter Reed E 716.

SIMPSON: VIIDES KERTA

5,000 metrin voittaja ja epävirallisen ME:n tehnyt Alan Simpson totesi tyytyväisyytensä tulokseen mainiten mm.: "Tämä oli vasta 7. kerta kun juoksin 5,000 m sisäradalla ja tänä vuonna tämä oli viides kerta. En juuri juokse sisäradoilla ja niinpä minulla oli hieman hengitysvaikeuksia. Harjoittelen mieluiten ulkona, koska siitä on hyötyä kaikin puolin. Rata oli mielestäni oikein mukava."

Taskinen, Tapio ja Matti Laakso painivat Pohjolan mestareiksi

Oulu. — Ruotsi otti sunnuntaina Pohjolan parhaan painimaan tittelin Pohjoismaiden painimestaruuskilpailuissa viemällä Oulusta mukanaan neljä kirkkainta mitalia. Suomi sijoittui maiden keskeisessä kilpailussa toiseksi kolmella mestaruudellaan. Norjan Trond Martiniussen voitti sarjan 52 kg, Raimo Taskinen 57 kg, Ruotsin Leif Freij 63 kg, Eero Tapio 70 kg, Martti Laakso 78 kg, Ruotsin Stig Persson 87 kg, Pelle Svensson 97 kg ja raskaan sarjan mestaruuden Ruotsin Lennart Persson.

Loppuottelut olivat koonneet Oulun Pyrinnön juhlasaliin yleisöä n. 1,000 henkeä. Tunnelma oli korkealla ja käydyt kamppailut pitivät mielet virkeänä.

Kilpailujen parhaan painijan palkinnon sai Suomen Matti Laakso ja ilman pohjoismaista mestaruutta jääneen Tanskan parhaaksi arvioitiin sarjassa 53 kg hopealle sijoittunut Johny Nielsen.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaista torstaihin klo 8 ap. — 6 ip., perjantaisin klo 8 ap. — 8 ip., lauantaisin klo 8 ap. — 5 ip.

Viisi suomalaisvoittoa PM-matolla avajaispäivänä

Oulu. — Raimo Taskinen riemastutti lauantaina oululaiskatsomoa kukistamalla Pohjoismaiden painimestaruuskilpailujen avajaispäivänä Ruotsin Leif Samuelssonin kirkkaasti pisteillä. Myös Eero Tapio selvisi ensimmäisestä ottelustaan pistevoittajana, jossa hänellä oli vastustajana Tanskan Kurt Madsen

Aarto Kyllösen puolestaan oli tunnustettava Ruotsin Johny Spjut ja Pentti Punkarinen Ruotsin Stig Persson paremmikseen.

Veljekset Martti ja Matti Laakso kuin myös Oulun poliisi Aimo Mäenpää selvisivät ensimmäisistä otteluistaan voittajina ja tulevat taistelemaan täysin mahdollisuuksin pohjoismaisista mestaruuksista.

Ruotsalaisista kärsi ensimmäisenä päivänä tappion vain Taskiselle hävinnyt Samuelsson, joten he ovat suomalaisia hivenen paremmassa asemassa loppuotteluissa. Norjan Trond Martiniussen, joka puolustaa 52 kilon mestaruuttaan, sai hyväkuntoiselta ja todennäköisesti myös uusilta mestaruutensa.

Matson MEn 20.71

College Station. — Randy Matson teki viime perjantai-iltana uuden maailmanennätyksen kuulantyönnön tuloksella 20.71 College Stationilla Texasissa pidetyissä kilpailuissa.

Suurikokoinen amerikkalainen paransi maanmiehensä Dallas Longin aikaisempaa maailmanennätystä, joka oli 20.63.

Jarmo piti Connya lujilla

Hampuri. — Suomalainen ammattinyrkkeilijä 23-vuotias Jarmo Berglöf kärsi perjantai-iltana ensimmäisen tappionsa paidattomana hävittyään niukasti pistein saksalaiselle Conny Rudhofille Hampurissa käydyssä ottelussa.

Illan pääottelussa voitti saksalainen raskaansarjan Euroopan mestari Karl Mildenberger amerikkalaisen neekerin Kirk Barrowin tyrmäyksellä viidennessä erässä. Ottelu oli suunniteltu kymmeneräiseksi.

Yrityksellä onnistunut 49-vuotisjuhla

Toronto. — "Valtavan onnistunut oli ohjelmatilaisuus" kuului ohjelman loputtua salista poistuvan yleisön "parran pärinästä" — ja allekirjoittanut allevitvaa tämän lausunnon oikein "puumerkillään".

Tämä tilaisuus oli saanut salintäytteisen yleisömäärän, joka usein toistuvilla suosionosoituksillaan ilmaisi tyytyväisyyttään esityksiin.

Ensinnäkin ilma oli yritykseläisten puolella tekemässä alkuvalmennuksen. Oli mitä suloisin aurinkoinen kevättunnelma saliin astuessamme.

Kummallakin puolella näyttämöä oli sekä Suomen että Canadan liput. Takaovesta alkoi määräaikana tulla esiintyvää lapsijoukkoa, ikäänkuin köytenä, perässä seuraten naisvoimistelijat, ohjaajat ja toimitsijat. He sijoittuivat kauniiseen järjestykseen lavalla, josta kajahti kaunis 'O Canada'.

Unto Penttinen lausui yleisön tervetulleeksi, oikein selvällä äänellä ja urheilumiehen reippaudella. Ohjelman esittäjiä toimi E. Junnila, joka kiitollisena huomioi yleisön runsauden.

Pikkupojat, jotka innolla olivat odottaneet tätä esiintymistä, saivat yleisön heti hilpeälle mielelle. Heitä oli kaikkiaan 16. Ohjaajiensa Eero Takalan ja Len Bostromin johdolla, joilla oli ollut apunaan Jim Havimäki, T. Kivimäki ja Henry Kataja, pojat esittivät verryttelyjä mattoliikkeitä, antaen yleisölle kuvauksen sunnuntaiaamun voimistelutunnista haalilla. Havimäki suositteli näitä verryttelyliikkeitä katsojillekin, ne tekisivät kuulema hyvää vanhemmallekin "kropalle". Pikkupoikien esitys loppui pyramiidiin.

Pikkutytöt marssivat näyttämölle punaisissa voimistelupuvuissaan yleisön lyödessä tahtia käsin. (Oi aika sä entinen, tuli huokaistua). Heidän johtajanaan toimi Vieno Huhtanen ja säestäjänä Eila Laine. Heidän esiintymisensä oli niin suloista ja viatonta, että aivan teki mieli puristaa jokaista pikkutyttöä.

Ohjelmassa olleet yksityisnumerot, runo, laulu- ja soittoesitykset täydensivät juhlan arvokkuutta.

N a i s v o i m i s t e l i j a i n esiintyminen Dolores Niskasen ohjaamana oli ensin verryttelyä ja viimeiseksi "allegro", kolmiosainen rytmittely sai yleisön kiitollisuudella tunnustamaan, että ohjelma oli hyvä.

Välillä oli palkintojen jako sisäurheilukilpailusta sekä myös viime kesän kilpailusaavutuksista, joista oli jäänyt palkinnot jakamatta. Tästä kaikesta voi saada sen yhteenvedon, että Yritys elää nousukaudessa. On silmiinpistävää huomata, että on vireellä toimintaa ja tuloksia. Se saa penkkiurheilijatkin virkistymään ja tyytyväisiksi heidän huomatessaan, että kylvetty siemen alkaa viheriöimään.

Olimme kaikin kovin pahoillamme, että ainoalla elossa olevalla seuran perustavalla jäsenellä Karl Lehdolla ei ollut tilaisuutta saapua nauttimaan Yrityksen (joka perustettiin v. 1906) mainiosta ohjelmatilaisuudesta.

Vaurion Paavon leveästä hymystä jo huomasi, että vastuunalaisena tekijänä hänkin oli tyytyväinen tuloksiin, mutta hän huomautti, että kun seura täyttää 50 vuotta, niin silloin sitä vasta juhlitaan.

Juhlitaanpa tietysti ja ensikesänä Suurjuhlilla taasen näytetään parempaa ohjelmaa. — Meri T.

Yrityksen vuosijuhla

VAPAUS JA LIEKKI RAUHAN JA TYÖVÄEN ASIALLA

Toronto. — Yrityksen vuosijuhlassa oli erinomainen ohjelma josta yleisö oli perin kiitollinen ja juhlan järjestäjät ja esiintyjät olivat mieluisesti yllättyneitä kun sali oli täynnä niinkuin ennen vanhaan. Kyllähän ihmeitä voi saada aikaan kun vain rupeaa touhuamaan, viisasteli puolitusinaa nuoria äitejä. Ei siinä muuta ole kuin vain tuomme lapsemme tänne oppimaan ja ohjelmaa esittämään ja järjestämme vanhempaa väkeä katsojiksi, niin jopa rupeavat paikat täyttymään.

Karl Lehtoa, Yrityksen perustavaa jäsentä kaivattiin näissä juhlissa ja toivotaan, että Kassu pääsee kuntoon jotta voi osallistua ensikesänä Suurjuhlaan Sudburyssa kuin myös Yrityksen 60-vuotisjuhlaan ensi keväänä.

Nuorison esitykset olivat erinomaisia, he tekivät ihmevoltteja mutta kuitenkin lupasivat vielä petrata esityksiään 60-vuotisjuhlaan. Yrityksen tytöiltä oli suuremmoinen taidetanssiesitys. Sen tulemme näkemään Suurjuhlassa esitettävän suuremmalla joukolla.

Kiitoksia kaikille esiintyjille ja ohjaajille siitä mainiosta tilaisuudesta joka ol järjestetty Yrityksen 49-vuotisjuhlan kunniaksi mikä ikäänkuin nostaa Yritystä ylös kansan silmissä.

* * *

Nyt alkoi tulla tilauksia lehdillemme ja kun siellä lähetysasemalla vaan jatketaan aikaa kuukaudella niin asia aina vain paranee, kun kaikki tulee takaisin rantoihin aina Floridaa myöten.

Eihän ne lehdet Vapaudesta ja Liekistä paljon parane, ne puhuvat suomenkieltä niin suoraan että ymmärtää ja niillä ei ole monta herraa palveltavanaan, ainoastaan työläis ja farmarien etua ne palvelevat niin leipä- kuin rauhankin kysymyksessä. Niiden palstoilta saa tositietoja äänestysaikoinakin.

* * *

Rauha olisi yhtä tarpeellinen täällä kuin Aasiassakin. Täälläkin kannattaisi suojella vesiä, ilmaa maita myrkyllisyydeltä niin että ihmiset, linnut, kalat, eläimet ja kasvullisuus voisivat kukoistaa. mutta ei ole varoja saastuksen ehkäisemiseen?

Koska he eivät ahneuden sokeudessaan ja petomaisuudessaan huomaa sitä että hammas menee hampaasta, silmä silmästä, tuuli tuulesta ja myrkky myrkystä, niin voiko heitä syyttää siitä että meidän maamme pilaantuu saastutuksen takia. Tämä kun kehittää kaikenlaista kurjuutta kotona niin he sitten ovat muka olevinaan opettajia ja neuvonantajia toisille kansoille. Kun he ovat ryöstäneet oman maan kansan puille paljaille, niin sitten he menevät uusille laitumille hakemaan uusia uhreja. Heille ei tule kysymykseenkään että toistenkin pitäisi saada elää. — J. N.

Ladysmithin haali päätetty myydä

Ladysmith, B. C. — Perjantaina, huhtikuun 9 pnä täällä pidetyssä, osanottonsa puolesta hyvin onnistuneessa kansalaiskokouksessa, missä oli puhujana W. Eklund Sudburysta, päätettiin yksimielisesti ehdottaa, että CSJn toimintansa vuoden vaihteessa lopettaneen Ladysmithin osaston tilava toimipaikka, eli haali olisi myytävä.

Tämä hyvällä paikalla sijaitsevan haalin myynti-ilmoitus julkaistaan lähipäivinä paikallisessa lehdessä ja ehkä myös Nanaimossa ilmestyvässä sanomalehdessä. Haali on hyvässä katossa ja sisältä oikein puhtaassa sekä muutenkin hyvässä kunnossa, vaikka putkitustyö vaatiikin hiemaн korjausta. Toimipaikan 60x120 jalan tontti on hyvällä ja kauniilla paikalla miltei keskikaupungilla.

Haalin myynti- ja muita asioita huolehtimaan valittiin 3-henkinen komitea, jonka jäseniksi tulivat Vic Niemi, Olga Kleemola ja Martha Juova. Komitea toimii läheisessä yhteistoiminnassa CSJn tpkn kanssa, miltä se saa välittömästi toimintaohjeensa.

Paikkakunnalla vierailemassa ollut W. Eklund Sudburysta, puhui Canadan Suomalaisen Järjestön ja Vapaus-lehden asioista erikoisesti, sekä nykyhetken kysymyksistä yleensä. "Meidän canadalaisten velvollisuus omaa maatamme ja rauhanasiaa kohtaan yleensä vaatii, että Yhdysvaltain tulee lopettaa hirveän hyökkäyssotansa Vietnamissa ja tuoda sieltä kaikki asevoimansa pois", sanoi Eklund puheensa lopussa.

Ilmaisten valittelunsa siitä, kun CSJn Ladysmithin osasto oli joutunut tilanteen vaatimusten mukaisesti lopettamaan toimintansa, Eklund esitti Järjestön tpkn sydämellisen kiitoksen osaston entisille jäsenille ja kannattajille siitä "erikoisen hyvästä työstä minkä he ovat vuosikymmenien aikana suorittaneet täkäläisten kansalaistemme kulttuuritoiminnan saralla ja Canadan työväenliikkeen edistämiseksi."

Puheen jälkeen esitettiin Eklundin vastattavaksi useita kysymyksiä ja niin päättyi tämä mielenkiintoinen tilaisuus vähän ennen kello yhtätoista illalla.

KUULUMISIA VANCOUVERISTA

Vancouver. — Meillä täällä Vancouverissa on ollut aivan kuin suurta juhlaa. Saimmekin noiden idän vierailijain taholta mieluisan yllätyksen, heitä tulikin viisi henkilöä, nimittäin Alina ja Wm. Eklund, Ida ja Oscar Männistö sekä Sofia Pöntiö. Sanomattakin on selvää, että tunsimme sisäistä iloa tavatessamme näitä miellyttäviä ihmisiä lehtemme Vapauden kotikylästä.

Tuota iloamme vielä lisäsi ilmojen haltijan suosiollisuus. Aurinko heloitteli niin ihanasti, että kehasimmekin tälläistä täällä olevan aina ja tietenkin se uskottiinkin, koska omakohtaisesti voitiin seikka todeta.

No niin, asiasta toiseen. Sunnuntaina, kuluvan kuun 4 pnä oli meidän haalissamme tilaisuus, jossa lyhyen ohjelman lisäksi kulimme toveri Eklundin selostuksen Järjestöä koskevista kysymyksistä, mukaan luettuna myöskin lehtiämme koskevia asioita. Selvä ja asiallinen puhe mielihyvin huomioitiin joskin tehtiin joitakin kysymyksiä, joihin saatu vastaus täydensi kuullun tekstin. Suurelle osalle kuulijoista oli toveri Eklund uusi tuttavuus persoonakohtaisesti. Olemme vakuuttuneita tämän tuttavuuden molemminpuolisesta hyödystä.

Lehtemme välityksellä tietenkin olemme hänestä luoneet jonkinlaisen ja hyvin myönteisen käsityksen. Lämpöiset kädenpuristukset ja kuulumisien pikaiset vaihdot ikäänkuin täydensivät kaiken kun näimme "Känsäkouramme" ihan kädestä pitäen.

Kaiken kohokohdaksi muodostui sitten sunnuntai tk. 11 päivä. Silloin meille tuli jo ennestään tuttu ystävämme Mikko Wästilä rajan eteläpuolelta tuoden terveiset sieltä käsin. Hyvin selvätajuinen puhe, jossa käsiteltiin yleismaailmallista tilannetta, otettiin vastaan suurella tyytyväisyydellä.

Kahvitauon jälkeen näimme värifilmin "Niskavuoren naiset".

Oli suurenmoista nähdä meidän työväenlehtien päätoimittajat samanaikaisesti. Yleisö tervehti heitä runsain kättentaputuksin. Kiitimme heitä uhrautuvaisesta työstään puolesta pienten ja vähäisten, kuten tilaisuuden kuuluttaja mainitsi.

Niin, nyt ovat vieraamme matkalla kotiseuduilleen. Kiitokset teille jokaiselle vierailustanne ja kaikki mahdollinen hyvä seuratkoon matkassanne, tervehtien. — M. S.

Uusi talonmies Soon haalille

Sault Ste. Marie. — Osaston kuukausikokouksessa oli paljon asioita käsiteltävänä, sillä niitä tahtoo kerääntyä näin kuukauden mittaan paljonkin. Meillä valittiin uusi talonmies Arvi Tuumasen tilalle kun hän oli pyytänyt eroa palveltuaan tässä toimessa jo pitemmän ajan. Tähän tehtävään tuli nyt Toivo Kolppanen Nemegosta.

Päätettiin järjestää oikein railakas kabareetanssi toukok. 1 päivän illaksi entisen talonmiehen läksiäisiksi ja uuden tulijaiseksi. Pankaapas tämä mieleenne, siellä tulee olemaan hauskaa kaikilla ja kaikki on tervetulleita.

Siirtolaisten nimien keräykseen joka pidetään Hankoon pystytettävän siirtolaisten muistopatsaan pystyttämisen yhteydessä, valittiin henkilöt jotka tällä paikkakunnalla tulevat keräämään nimiä ja varoja sitä tarkoitusta varten.

Tällä meidänkin nurkalla näyttää siltä että kesäkin on lähestymässä koska lumikin on kohta kaikki mennyt. Ilmat täällä ovat silti olleet kovin kylmiä ja se taitaa johtua siitä kun Superior-järvellä on vielä jäävaippa joka uhkuu kylmyyttä tälle ympäristölle.

Siitähän johtunee sekin että tämän kevään aikana täällä on ihmisiä vaivannut jonkunlainen kuumeepidemia. Vaikkakaan se ei ole tappavaa laatua, niin joihin se on kerran saanut jalansijaa, niin heillä on ollut vaikeutta siitä selviytyä sillä se on viikkomäärin pitänyt huonvointisena ja toisia on ihan makuuttanut viikkoja sairaaloissa, eikä lääkäritkään ole olleet täysin selvillä siihen tepsivistä lääkkeistä. — S—nen.

Tilatkaa Vapaus!

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Mielenkiintoinen elokuva "Canadan kasvot" näytetään täällä Finnish-haalilla 316 Bay St. pääsiäissunnuntaina, huhtik. 18 pnä alkaen klo 1.30 ip.

Tämä uusi elokuva ilmaisee Canadan uuden perustuslain näkemyksiä, kansallisuuksien kulttuurielämän monikirjavuutta ja talouskehitystä.

Aivan kuin jatkona sille esitetään lyhempi paikallinen elokuva 'Portti tulevaisuuteen".

Joka jää pois tästä näytöksestä, saa katua aina, sillä uusintaesitys ei ole mahdollinen tämän kevään ajalla, koska filmi menee takaisin Film Boardille Ottawaan.

Ovella kootaan kolehti. Terve näkemiin!

* * *

Fort Williamin kaupungissa lisääntyivät verot noin 6 millillä samoin kuin Port Arthurissakin. Kaupungin valtuusto hyväksyi viime viikon kokouksessaan tämän vuoden meno- ja tuloarvion, jossa verot nousivat 5.75 milliä asuntojen omistajille, eli yhteensä 84 milliä ja 6 milliä liikelaitoksille, eli yhteensä 92.05 milliä.

* * *

Guido Trevisanutto, Purity Bread Ltd. leipätrokin ajuri sai surmansa viime lauantaina ajaessaan yhteen transporttitrokin kanssa 9 mailia itään Port Arthurista. Hän oli 56-vuotias ja asui Port Arthurissa.

* * *

Jäänmurtaja N. B. MacLean saapuu loppuviikolla avaamaan satamaan jäistä, jotta laivauskausi pääsee alkuun ensi viikolla. Vuosia jään murtanut Alexander Henry on jäänyt Sault Ste. Marien vesille tänä keväänä.

D a w s o n Court-vanhainkodissa kuoli 91-vuotias Kalle Marttunen viime perjantaina. Hän oli syntynyt Suomessa ja tuli tänne v. 1895. Hän oli jo Grand Trunk-rautatien rakennuksessa ja jälkeen moninaisissa uranuurtajan aherruksissa. Jälkeen jäi poikansa Toivo, kolme lastenlasta ja muita sukulaisia täällä ja Suomessa. — ATH.

Yhdysvaltain likaista osaa arvostellaan Port Arthurissa

Port Arthur. — Presidentti Johnsonin televisiossa pitämä puhe, jossa hän selitti Amerikan tarkoituksia Vietnamin sodassa, jonka hän sanoi tarkoittavan rauhaa, oli yksi kieroimpia puheita mitä olen kuullut tai lukenut minkään maan hallitukselta.

Erikoista siinä oli se, että nyt kun Amerikan lentokoneista pudotetuilla pommeilla on poltettu Vietnamin maat ja metsät, ihmisasunnot sekä hävitetty sen satamat, rautatiet ja sillat niin hän pyytää kongressilta biljoona dollaria sen ym. maiden avustamiseksi ja kehoitti muitakin kehittyneitä maita, myös Neuvostoliittoa tekemään samoin.

Ihmettelen, että sanomalehtienkin toimitukset ovat antaneet niin puolustavia lausuntoja tuolle presidentti Johnsonin puheelle.

Tri Endicott sanoi täällä pitämässään puheessa, että Amerikka on Vietnamissa tehnyt itsensä syylliseksi niin suuriin rikoksiin, että Hitlerin Saksan rikokset eivät olleet sen julmempia.

Kuinka pitkälle tuo Yhdysvaltain menettely saa jatkua ennenkuin toiset maat ottavat sen huomioonsa. Täällä Canadassa ovat Toronton yliopiston professorit lähettäneet vastalauseensa sen johdosta, mutta hallituksen taholta ei ole tuolle asialle lainattu suurtakaan huomiota.

Onko tämä Vietnamin sota alkuna kolmannelle maailmansodalle, kuten Espanjan sisällissota oli toisen maailmansodan alku?

Haluaako Amerikan kansa, että sen omassa maassa tullaan tekemään samanlaista hävitystä kuin amerikkalaiset nyt tekevät Aasiassa? Nyt olisi jo korkea aika ottaa tämä likainen sodankäynti huomioon ennenkuin se on liian myöhäistä.

I. S.

Bob Hope Vietnamiin tekemällään matkalla. — "Puhutaamme turvallisuudesta — meillä sitä on tonnittain. Meillä on sotilaspoliiseja kiväärit valmiina ,salaisen palvelun miehet piirittävät meidät konepistoleineen. päällämme hyrrää aseistettuja helikoptereita — ja kaikki tämä on vain sen vuoksi, että voidaan pitää amerikkalaiset sotilaat poissa tyttöjen kimpusta.

Urheilupakinaa Fort Williamista

Fort William. — Maan oma lippu on hyvin tärkeä myös urheilijalle. Olin Hansen-nimisen miehen kanssa edustamassa Canadaa Amerikan mestaruuskilpailussa viisitoista vuotta sitten. Nämä kilpailut järjesti Duluthin hiihtoklubi. Majoituspaikka oli monelle tämän maan suomalaiselle tuttu Baldwin hotelli. Kilpailijoita tuli koko yön aina Norjasta ja Sveitsistä asti. Heillä kaikilla oli oma lippunsa, mutta meillä, Hansenilla ja minulla ei ollut lippua käsivarressa. Nyt meillä on oma lippumme ja siitä voidaan olla ylpeitä ja toivon, että kaikki Canadan suomalaiset antavat sille arvon.

Canadan Legionan toimesta järjestetään täällä vuotuinen kymmenen mailin maratonjuoksu. Tätä kilpailua, joka on hyvin tunnettu monille suomalaisillekin, kutsutaan kaksoiskaupunkien ympärijuoksuksi. Tämä kilpailu järjestetään toukok. 24 p. siis Victorian päivänä.

Jos joillakin henkilöillä on kiinnostusta osallistua tähän 10-mailia pitkään maratoniin, niin voi ilmoittautua viimeistään toukok. 22 päivään mennessä osoitteella: Ted Price, Canadian Legion, 226 May St. S. Fort William, Ont. — T. Lehtinen.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 344-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

SAMPO MOTORS
Yrjö Karvinen
Kaasu- ja sekatilisausta
Kaikki autojen korjaukset tehdään ammattitaidolla
HUOMATKAA UUSI OSOITE
78 Vaughan Rd. Rear — Puh. 535-7566 — Toronto, Ont.

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Liikkeemme aukioloajat: maanantaista torstaihin klo 9—6, perjantaisin klo 9—8 ja lauantaisin klo 9—6.
KONDT. AKE SAARINEN
290 Queen St. West EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
Yli 30 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6-9488
BARRIE: 107 Dunlop Street East PA. 6-6525
SARNIA: 125 North Front Street ED. 6-6169

LIITTYKÄÄ MUKAAN
GDYNIA AMERICA LINJAN
ILONTÄYTEISEEN
Huvimatkaan
"BATORY"-LAIVA
Montrealista toukokuun 28 pnä
SUORAAN HELSINKIIN
saapuen Helsinkiin kesäkuun 9 pnä
VIELÄ ON HYVIÄ PAIKKOJA SAATAVANA
Kiirehtikää tekemään paikkatilauksenne heti.
Halvin lipun hinta turistiluokassa Montrealista Helsinkiin $309.00 Canadan dollareissa.
Aikaisempi "Batory"-laivan säästökauden kulkuvuoro Montrealista huhtikuun 30 pnä Kööpenhaminaan. Säästökauden lipun hinta CD $231.00
VAPAUS TRAVEL AGENCY
MATKAILUTOIMISTO
100 Elm St. West — P.O. Box 69 — Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

UUDET KANGASPUUT myytävänä. Kysykää: Mrs. Hilja Wällmaa (Kangas), Nairn Centre, Ont.

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
— "A TO Z" RASVOJA —
Huolellinen huoltopalvelu

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLKK.
SUDBURY ONTARIO

KESTOKIHAROIDEN KESKUS

Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

"Cash & Carry" hinnoilla
KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET
tai velaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla. VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toilletteja, sinkkejä, putkea ym.
KAYTETTYJÄ ALUMIINISIA VUORAUSLEVYJÄ
ulkorakennuksiin ym.
Hyvässä kunnossa 3'x8' .... kpl. 1.75
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Suurjuhlakomitean kokous on Finnish-haalilla tiistai-iltana tk. 20 pnä alkaen klo 7.30.

Vastaanottotanssit on Finnish-haalilla perjantai-iltana tk. 16 pnä alkaen klo 9.

Näytelmäfestivaali on Finnish-haalilla lauantai-iltana tk. 17 pnä **alkaen kello 7 ja sunnuntai-iltapäivällä tk. 18 pnä alkaen klo 1 ip.**

Näyttelijäin kokous on Finnish-haalilla sunnuntaiaamuna tk. 18 p. **alkaen kello 9.30.**

Männistön järjestymiesvuoro tällä viikolla 11—17 päivään.

Suksen järjestymiesvuoro alkaa sunnuntaina tk. 18 pnä.

Lasten suomikoulu on Finnish-haalilla tiistai-iltaisin, alkaen kello 5.30. Trout Laken alueen lapset kuljetetaan Työn Puiston kohdalta klo 5.15 illalla ja tuodaan takaisin.

"Sävel"-kuoron harjoitukset ovat keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Melody - orkesterin harjoitukset ovat maanantaisin klo 7.30 ip.

Lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin klo 7—8 illalla.

Kauppakamarin toimesta tutkitaan teollisuuden aiheuttamaa saastutusta

Ontarion vesivarain komissio (OWRC) on tiedoittanut, että se antaa maakunnassa oleville teollisuuksille aikaa viisi vuotta saada laitoksissaan syntyvät teollisuusjätteet kontrollin alle ja vähennettyä komission säätämälle tasolle.

Tätä seikkaa korostettiin siinä raportissa, jonka kauppakamarin kansallisten ja maakunnallisten asioiden komitea esitti kauppakamarin kokouksessa keskiviikkoiltapäivänä President Motor-hotellissa Sudburyssa.

Tri. T. Dixon nimitettiin alakomitean puheenjohtajaksi jonka tehtävänä on kerätä kaikki mahdollinen ainehisto Sudburyn alueella tavattavasta teollisuuden aiheuttamasta saasatutuksesta.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

Runsaasti näytelmiä Finnish-haalilla pääsiäispyhinä

Finnish-haalilla tulee olemaan tämän tulevan viikon loppuna erittäin mielenkiintoisia tilaisuuksia. Ensiksi perjantaiiltana on "reirut" tervetuliaistanssit joissa soitosta huolehtii Leo Niemen yhtye. Tämä alkaa kello 9.00 ip. ja siellä on tilaisuus tavata Sudburyn ulkopaikkakunnilta tulevia näyttelijöitä.

Lauantai-iltana esitetään Finnish haalin näyttämöltä neljä yksinäytöksistä näytelmää: Kylänkellot, Rose and Crown, Ei ikinä, ja The Boor. Tämä tilaisuus alkaa kello 7 illalla. On paikallaan huomauttaa, että tilaisuus alkaa jämptisti seitsemältä.

Sunnuntaiaamuna on Finnish-haalilla näyttelijäin kokous joka alkaa täsmälleen kello 9.30. Pitäkääpä näyttelijät ja asiaan kiinnostuneet tämä mielessänne ja herätkää ajoissa sunnuntaina.

Sunnuntai-iltapäivänä esitetään taasen Finnish-haalin näyttämöllä neljä yksinäytöksistä näytelmää: Juna 56, Rikollinen, Ne rovastin housut ja Toronton varhaisnuorten toimesta The Cactus Wildcat. Tämä tilaisuus alkaa kello 1 ip. täsmälleen.

Pientä korvausta vastaan näissä tilaisuuksissa saadaan kahvia väliajoilla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa CSJ:n 12:sta näytelmäjuhlille.

Salat julki nyt kevätkarnevaaleista

CSJn Sudburynosaston suuren suuret kevätkarnevaalitanssit ovat, kuten kaikki sen tietävät, tk. 24 pnä siis lauantai-iltana. Kuulopuheiden perusteella, siitä tuleekin oikein "jämtti", kun asian sanoo niinkuin se on, eikä yhtään yritä peitellä, eikä liioin salata, sillä tarkoituksella että sinne ei tulisi ketään niin että itse saisi kaikki ne hiaman mahtavat pihakiikut, ynnä pihatuolit, sekä sen uuden mallisen naisten pakokauhupussin jonka meidän hyvin tunnettu kuliisimies, en muista hänen nimeä, on tehnyt sekä erilaiset pöydät, päkkinät, käsityöt, naisten niinkuin miestenkin. Niin jos tätä kaikkia hyvää ei rupea selvittelemään, eikä sitäkään sano että sinä iltana soittaa kaikki tarvittavat polkat, valssit ym. katrillit se meidän tunnettu (hyväksi tunnettu viisivuotias) Melody-orkesteri, niin jos tämän kaiken kertoisi Vapaus-lehden palstoilla ihan reilusti niinkuin asia on niin silloin varmaankin Finnish-haali täyttyisi eteisaulaa (porstua to you) myöten ja silloin sinne ei sopisi ne jotka ovat sinä iltana "mattimyöhäsiä".

— Kovanpuun Vesa.

Osuusmeijerin vuosikokous

Touvon aika lähenee,
kylmät hallat vähenee
Päivä kirkkahasti,
paistaa ihanasti
korkealta taivahalta,
siintävältä loistavalta.

Näin ennen lapsena laulettiin Kevät tuo intoa ja elämän halua ihmismieleen. Aikuisillekin.

Jospa täällä 'keväimen — voimalla' olisi niin suuri tenhovoima ja innostaja että se panisi meidän Sudburyn osuusmeijerin kuusisataisen jäsenistön — kerrankin — oikein sataisena joukkona osallistumaan liikkeen vuosikokoukseen, joka pidetään Finnish haalissa sunnunt. huhtik. 25 p. alkaen kello 11 a.p.

Viime puolivuosikokous pidettiin Sampo-haalissa. Ja jäseniä saatiin odottaa tuntikausia ennenkuin saatiin riittävä määrä laillisen kokouksen pitämiseen. Tuumitaan vain että "antaa Georgen tehdä".

Me suomalaiset olemme 'saapastelleet' nikkelialueella jo hetimiten kahdesan vuosikymmentä. Monenlaisia yhteistoimintamuotoja on kokeiltu. Osuustoimintaa ei kuule kenenkään vastustavan. Ja viimeaikoina on jatkuvasti liittynytkin uusia jäseniä mukaan. Vielä on paljon tilaa. Ei ole vielä jäsenmäärä lähellä tuhattakaan. Mutta se voidaan saavuttaa. — Kasvatustyökomitea.

TYHMÄ KYSYMYS

— Minkä vuoksi teillä on saappaissanne kannukset, vaikka ette ratsasta?

— Onhan teilläkin hatussanne sulka, vaikka ette muni.

KUKKIA
edemenneen ystävän
August Junkalan
MUISTOLLE
HENRY ORRE
Nairn Centre Ont.

Unkarin tie 20 vuodessa

Huhtikuun 2 päivänä tuli kuluneeksi 20 vuotta siitä, kun neuvostojoukot vapauttivat Unkarin ja heittivät viimeisetkin natsimiehittäjät maan rajojen ulkopuolelle. Tämän 20 vuoden aikana on sukumuistollaan ja aatelisarvollaan pyöhkeilleen yläluokan hallitsema feodaalinen maatalousmaa muuttunut nykyaikaiseksi teollisuusvaltioksi. Tapahtuneen muutoksen mittavuutta kuvastaa parhaiten se, että kun Unkarin väestöstä noin 70 pros. eli ennen toista maailmansotaa maataloudesta ja 30 prosenttia muusta, niin tällä hetkellä tilanne on aivan päinvastainen.

Taloudellisen takapajuisuuden lisäksi vapautuneen Unkarin vaikeutena oli maan suhteellinen köyhyys luonnonrikkauksista ja väestön tiheys. Mutta vain teollistumisen avulla oli mahdollista turvata väestön täystyöllisyys ja elintason nousu. Valtaosa Unkarin teollistumisesta ja taloudellisesta noususta on tapahtunut vuoden 1949 jälkeen, jolloin maa julistettiin työläisten ja talonpoikien kansantasavallaksi. Tämän yhteydessä kansallistettiin maan luonnonrikkaudet, teollisuus, pankkitoimi, kuljetuslaitos ja ulkomaankauppa.

Sotavauriot saatiin korjatuiksi suurin piirtein vuoteen 1950 mennessä. Tämän jälkeen alkoi keskittyminen raskaan teollisuuden luomiseen, mikä loi edellytykset myös kevyen teollisuuden rakentamiselle ja valtaville muutoksille maataloudessa. Sosialistinen teollistaminen, joka alkoi 1950 ensimmäisellä 5-vuotissuunnitelmalla, johti maan talouden rakenteen ja väestön kokoonpanoon perusteelliseen muutokseen.

Unkarin kansantulo kasvoi vuodesta 1938 laskien vuonna 1963 noin 3-kertaiseksi. Teollisuuden osuus kansantulosta oli vuonna 1938 kolmannes, mutta viime vuosina se on ollut keskimäärin yli 60 prosenttia. Samanaikaisesti teollisuustuotanto on noussut noin 5,2 kertaiseksi.

Raskaan teollisuuden luomisen ohella alkoi keskiraskaan, kevyen ja kulutustavarateollisuuden nousu. Vahva- ja heikkovirtateollisuuden tuotanto nousi vuosien 1949—63 välisenä aikana 9-kertaiseksi ja tämän alan tuotannosta palvelee vientiä noin 50—70 prosenttia.

Unkarin maataloudessa oli vuoteen 1961 mennessä tapahtunut täydellinen vallankumous. Tällöin 99,5 prosenttia maan viljelystä pinta-alasta kuului maataloudellisten osuuskuntien tai valtion tilojen piiriin. Tämä tarjosi mahdollisuuden maatalouden laajasuuntaiseen koneellistamiseen. Unkari on sosialistisista maista se, jonka maatalous on siirtynyt sosialistiseen tuotantoon kaikkein vähimmin häiriöin. Viime vuonna maataloudesta oli koneellistettu 80 prosenttia vastaavan luvun oltua neljä vuotta aikaisemmin noin 50 prosenttia.

Maatalouden tuotannon kasvusta on syytä mainita eräitä valaisevia lukuja. Maatalouden bruttotuotanto nousi vuosien 1949—63 välisenä aikana 43 prosenttia. Vehnän hehtaarisato nousi vuosien 1931—1940 keskisadosta 28 prosenttia vuosina 1961—63, ohran osalta nousu on ollut 40 prosenttia ja maissin 30 prosenttia. Nautojen lukumäärä on pysynyt sotaa edellisellä tasolla eli 1,9 miljoonana päänä. Sikojen lukumäärä on sen sijaan kasvanut vuodesta 1933 17.5 prosenttia ollen vuonna 1963 5,4 miljoonaa päätä ja lampaiden lukumäärä on noussut samaan aikaan 1.45 miljoonasta päästä 3 miljoonaan päähän. Erityisen voimakasta on ollut siipikarjan tuotannon kasvu ,mikä hyvin suurelta osalta palvelee myös vientiä.

Maatalouden koneellistumista kuvastaa parhaiten traktorikannan lisääntyminen .Vuonna 1935 niitä oli maatalouden käytössä 7,012 kappaletta ja vuonna 1963 peräti 54,000 kappaletta .Itse viljelyksien tehostumista kuvastaa lannoitteiden tuotannon kasvu. Tyyppilannoitteiden tuotanto on noussut vuoden 1938 27,000 tonnista 387,000 tonniin vuonna 1963 ja superfosfaatin tuotanto vastaavasti 52,000 tonnista 513,000 tonniin.

Ulkomaankaupan voimakasta kasvua kuvaa se, että Unkari käy kauppaa tällä hetkellä viidessä maanosassa yhteensä 123 maan kanssa. Muiden sosialististen maiden osuus sen ulkomaankaupasta oli vuonna 1963 lähes 70 prosenttia sekä kapitalististen ja kehitysmaiden osuus 30 prosenttia.

Unkari on pyrkinyt tehostamaan vientiään kaikkiin suuntiin. Viime aikoina on kauppa liberalisoitunut tuntuvasti lännen teollisuusmaiden kanssa. Kehitysmaat ovat astuneet uutena tekijänä myös Unkarin ulkomaankaupan kuvaan. Vuosien 1958—63 välisenä aikana Unkarin vienti niihin kasvoi 84 prosenttia ja tuonti niistä 150 prosenttia.

Aikaisemmin Unkari vei pääasiassa maataloustuotteita. Nyt sen viennistä on yli puolet koneita ,teollisuustuotteita ja kulutustavaroita. Raaka-aineköyhänä maana Unkarin tuonti käsittää edelleenkin suurelta osalta raaka-aineita ja puolivalmisteita. Mutta koneiden tuonnissa, joiden joukossa on kokonaisia teollisuuslaitoksia ,on tapahtunut myös jatkuvasti voimakasta nousua .

Unkarin muuttuminen feodaaliajan takapajuisesta maatalousmaasta nykyaikaiseksi teollisuusvaltioksi on heijastunut välittömästi myös väestön rakenteessa ja elintasossa .Ennen Unkarille oli tunnusomainen köyhä talonpoikaisperhe .Nyt kuvaa hallitsee teollisuustyöläinen. Työtätekevien reaalitulojen kasvu on ollut vuodesta 1949 92 prosenttia. Tämä on ilmennyt palkkojen nousussa ja sosiaalisten etuisuuksien lisääntymisessä ,mihin viimeksi mainittuihin on luettava mm. ilmainen opetus ja terveydenhoito. Jokapäiväisessä elämässä unkarilaisen elämän parantuminen näkyy siinä, että hän syö, pukeutuu ja asuu paremmin kuin koskaan aikaisemmin. Hänen kotinsa, joka siirtyy yhä nopeammin ja laajemmin vanhoista puutaloista nykyaikaisiin elementtitaloihin ,elämää ovat helpottamassa sellaiset nykyaikaiset nykyajan mukavuudet kuin pesukone, jääkaappi, televisio.

Unkarin kehitys takapajuisesta maatalousmaasta nykyaikaiseksi teollisuusvaltioksi ei olisi ollut mahdollista ilman kansantasavallan perustamista ja sosialistista suunnitelmataloutta. Unkarin edessä on monia taloudellisia ongelmia. Teollistumista on edelleen kehitettävä ja erikoistumista tehostettava, maatalous ja kemian teollisuus vaativat erityistä huolenpitoa, uusia työpaikkoja on luotava ja asuntotuotantoa lisättävä. Ulkomaankaupan laajentaminen on Unkarin jatkuvan kehityksen elinehto. Menneen 20 vuoden kokemus osoittaa, että vaikeuksista huolimatta Unkarilla on kaikki edellytykset ratkaista edessä olevat taloudelliset ongelmansa.

Kevään enteitä Sudburyssakin

Pikku-Penagella asuva mrs. Ranta ilmoitti eilen toimitukselle, että hän oli nähnyt kevään varmaa tuloa ennustavan pääskysen saman päivän aamuna. Kansalaisemme ovat muuten jo viime aikoina vähän epäilleet josko kevään tulemisesta näille seuduille olisi mitään toiveita.

Tuomitsi USAn hyökkäysohjelman Vietnamissa

Vancouver. — Kaikista valheellisista selityksistä huolimatta on asia siten, että Yhdysvaltain asevoimat ovat ottaneet Vietnamissa Ranskan imperialistien pois ajettujen asejoukkojen paikat yrittäessään vastustaa sen maan kansallista vapautumista siirtomaaorjuudesta, sanoi Työmies-Eteenpäin lehden toimittaja Mikko Wästilä puhuessaan sunnuntaina iltapäivällä Clinton-haalin alakerrassa salintäytteiselle kuulijakunnalle.

Puheen jälkeen esitti vierailija Suomi-Filmin tunnetun elokuvan, Juhani Tervapään "Niskavuoren naiset", mikä sai vancouverilaisilta lämpimän vastaanoton.

Wästilä tuomitsi maansa asevoimien sekaantumisen Vietnamin asioihin ja ilmaisi toivomuksen, että presidentti Lyndon Johnsonin puhe Washingtonin rauhantahdosta olisi jotakin muuta kuin "pelkkää kotirintaman mielialan tyynnyttämistä" kuten hän sanoi.

Puhuessaan Yhdysvaltain neekerien vapaustaistelusta puhuja ilmaisi käsityskannan, että tämä taistelu neekerien kansalaisvapauksien puolesta on todellisuudessa taistelua koko vähempiosaisen kansanosan jokapäiväisen leivän puolesta. Tilanne on kehittynyt niin vakavaksi, että Yhdysvallat on nyt miltei verenvuodatuksen partaalla, elleivät hallituspiirit myönnä Alabamassa ja muissa etelävaltioissa neekeriväestölle alkeellisimpia ihmisoikeuksia, selitti Wästilä mielenkiintoisessa puheessaan.

AJAT MUUTTUU

— Saan ajaa autoa, jos annan isän leikkiä sähköjunallani.

Prof. Silbeylle innostunut vastaanotto Ottawassa

Ottawa. — Viisisataa Carletonin yliopiston opiskelijaa täytti täällä yliopiston luentosalin kuullakseen yhdysvaltalaisen professori Mulford Q. Sibleyn puhuvan.

Mainittu Minnesotan yliopiston taloustiedeprofessori oli keskeisimpänä henkilönä viime kuussa tapahtuneessa kohussa, missä syytettiin Canadan siirtolaisviranomaisia siitä ,että he olivat kieltäneet tältä professorilta oikeuden saapua Canadaan puhumaan Winnipegissa Voice of Women-järjestön järjestämässä kokouksessa. Tämä oikeus kuitenkin myönnettiin hänelle myöhemmin. Hän pääsi esiintymään naisten järjestämässä tilaisuudessa viime lauantaina.

Tämä yhdysvaltalainen professori vieraili Carletonin yliopistolla tiistaina sen jälkeen kun hän oli käynyt parlamentin alahuoneessa seuraamassa lainlaatijain puheita.

Uuheessaan ylioppilaille hän sanoi, että opiskelijain toiminta puhevapauden ja siviilioikeuksien takaamiseksi on vain osa siitä laajemmasta toiminnasta, mikä on käynnissä yhteiskunnallisen tietoisuuden herättämiseksi maailmassa.

Ylioppilaat nousivat seisomaan osoittaessaan suosiotaan professorille tämän 55 minuuttia kestäneen puheen jälkeen, missä puheessaan hän sanoi toivovansa, että opiskelijat käyttäisivät kaikkia käytettävissään olevia rauhanomaisia keinoja korostaakseen vallassa oleville ihmisille, että he eivät halua jotta alkaisi uusi maailmansota .

Puutavaratuotannon keskittymistä yhä harvempiin käsiin

Regina. — Saskatchewanin pääministeri Ross Thatcher ilmoitti tiistaina, että MacMillan, Bloedel and Powell River (joka aikaisemmin muodostettiin kahden huomattavien länsirannikkolaisen puutavara- ja paperiyhtiöiden liittoutuessa), on ostanut $1,750,000 hinnasta Hudson Bayssa, Saskatchewanissa, toimineen Wizewood-yhtiön.

Mr Thatcher sanoi, että kauppahinta on suoritettu täydellisesti käteisellä rahalla ja että uusi yhtiö siirtyy britishcolumbialaisen yhtiön haltuun tänään jääden siten täydellisesti emäyhtiön omistuksessa olevaksi alayhtiöksi.

Wizewood-yhtiö, joka aloitti toimintansa vuonna 1961, on valmistanut rakennustarkoituksissa käytettyjä vuorauslevyjä.

MacMillan-Bloedel-yhtiö on luvannut maksaa ostohinnan lisäksi hallitukselle sen vaatiman $40,000—$50,000 yhtiön varastoissa olevasta tavarasta.

Mr Thatcher ilmoitti samalla, että länsirannikkolainen yhtiö tulee saamaan ostamansa yhtiön metsän hakkuuoikeudet maakunnassa. Vaikka kysymyksessäoleva yhtiö on ollut nimellisesti yksityisesti omistettu, niin Saskatcrewanin hallituksella on ollut suurimmat kiinnituksetsen varoihin.

Wizewood-yhtiö joutui äskettäin vararikkotilaan ja nyt ilmoitetaan että sen yksityiset osakkeenomistajat saavat 57—60 senttiä palautusta jokaista sijoittamaansa dollaria kohden.

Yhtiön ilmoitettiin kärsineen $300,000 tappion viime vuonna ja lisäksi sanottiin, että kaikki merkit viittasivat siihen jotta sellainen suuntautuminen olisi jatkunut.

Minsk. — Valkovenäläiset geologitovat päättäneet osallistua kansainväliseen tutkimussuunnitelmaan jolle on annettu nimeksi "maapallon ylin vaippa ja sen vaikutus maankuoren kehitykseen". He tutkivat aluetta, joka käsittää Euroopan keskiosan Mustasta merestä Itämereen asti. Tutkimusten on laskettu kestävän muutamia vuosia.

Tätä silmälläpitäen on Valko Venäjällä muodostettu omalaatuinen geofysikaalinen polygonialueellinen syvyysprofiili, jonka ulottuvaisuus on noin 400 kilometriä.

Edustamme
SAS
Puhelin 675-5683
Ritari Agencies
MEMBER AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS ASTA
7 Cedar St.
SUDBURY
"Huoletonta Lomailua"

Ylioppilasliike voitokas Espanjassa

Madrid. — Espanjan hallitus hyväksyi aikaisin viime lauantaiaamuna ylioppilasyhdistyksiä koskevat uudet määräykset. Määräykset tulevat voimaan seuraavan lukuvuoden alussa, ensi lokakuussa.

Hallitus teki päätöksensä sen jälkeen kun ylioppilaat ovat jo useita viikkoja järjestäneet mielenosoituksia ilmaistakseen vastalauseensa liittonsa johtotapaa vastaan. Hallituksen istuntoa johti valtionpäämies Francisco Franco.

Uusien määräysten yksityiskohtia ei paljastettu, mutta asiasta perillä olevat lähteet sanoivat, että määräyksissä otetaan huomioon ylioppilaiden vaatimus saada itse valita kaikki liittonsa virkailijat.

Nykyisin voimassa olevien määräysten mukaan ylioppilaat valitsevat itse virkailijat alempiin virkoihin. Ylemmät virat täytetään hallituksen nimittämillä ehdoilla.

Asioista perillä olevat lähteet sanoivat, että tulevaisuudessa virkailijat valitaan äänestyksellä kaikkiin paikkoihin. Hallitus nimittää kuitenkin komissaarin — luultavasti professorin — joka käsittelee kaikki hallinnollisest kysymykset kun taas ylioppilaat käsittelevät akateemisia kysymyksiä.

Tiedotusministeri Manuel Fraga Iribarne sanoi, että hallituksen lakimääräys julkaistaan lähipäivinä.

Tilatkaa Vapaus!

Nyt ilmestynyt
ajankohtainen, aistikas ja sisältörikas

JULKAISU
VAPPU 1965

48 sivua Hinta $1.00

Julkaisu on painettu hyvälle "kiiltopintaiselle" paperille. Sen arvokkuutta lisää runsas ja monipuolinen kuvitus. — Julkaisun sisältö:

Vappuna
Vappumuisto
Harmaahaikaran voitto
Silloin peloiteltiin sosialisteilla
Kevät, runo
Tourun Liisa
Kun vaari vaihtoi sian kultakelloon
Vappumuistoja
Sota köyhyyttä vastaan
Kirje Austraaliasta
Kevät ja syksy, runo
Kevättunnelmaa
Ottakaa kiinni jos saatte
20-vuotiaan kekkerikutsu
Hetkinen olkaa hyvä
Muistelmia Vappuna
Uhrit
Vappuna pääsette
Cobaltin rikkauksista
Me vaadimme
Kongon kertomus
Brittiläinen Guinea ja USA:n vapaudenrakkaus
Kultainen ikä
Säätyvallan loppu Suomessa
Bhutalainen rauha on päättynyt
Tri Martin Luther King
Huumoria

Tämä arvokas julkaisu on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan kirjakaupastamme, osoitteella:

Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
NYT VARASTOSSA SUOSITTUJA
SUNWORTHY seinäpaperia
Kauniin kuviollisia ja uutuus seinämaalauskuviollisia
MYÖS LAATUMAALIA EDULLISIN HINNOIN
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

AUTONNE KUNTOON... KEVÄTAJOJA VARTEN
Kääntykää puoleemme — vakuutamme että annamme teille tyydyttävän ja nopean palvelun alhaisin hinnoin.

ETUPYÖRIEN SUUNTAUS
(Front End Alignment)
JA PYÖRIEN TASAPAINOITUS
Tehdään kuuluisilla BEAR-laitteilla, tunnettuja kaikkialla. Huolellinen työ $8.95
ÄÄNENVAIMENTAJAN UUDISTUS
Vaihdamme uuden laatuäänenvaimentajan autoonne nopeasti. Hinta niinkin alhainen kuin $7.95
Täydellinen jarruhihnain uusinta
Käytämme laatuhihnaa ja teemme työn huolella. Hinta niinkin alhainen kuin $17.30
SUOSITTUJEN DOMINION-RENKAIDEN KESKUS
DOMINION TIRE STORES
111 ELM ST. W. PUH. 674-5207 SUDBURY

$387.90*
Non-stop jetillä edestakaisin Montrealista Skandinaviaan
• 5 tuntia nopeammin kuin potkurikoneilla.
• Ei koneen vaihtoa matkalla.
• Vierailkaa lisämaksutta useissa muissa Euroopan kaupungeissa.
• $38.90 käsirahana, loppumaksuihin aikaa jopa 24 kuukautta.
*14—21 päivän erikoismatka kesäkuuten jet säästöluokassa.
Teidän ei tulisi maksaa enempää . . . eikä saada vähempää.

244 Bay St., Toronto, Ont., EMpire 2-5228
1010 St. Catharine St. W., Montreal, Que., UNiversity 1-8315
Room 203, 211 Portage Avenue, Winnipeg, Manitoba, 943-0673
(1-15)